

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

KOMPARACE ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICE A V IRSKU

COMPARISON OF PERSONAL INCOME TAX IN THE CZECH REPUBLIC AND THE REPUBLIC OF IRELAND

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Zdislava Bělousovová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2020

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Zdislava Bělousovová
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a daně
Vedoucí práce:	JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.
Akademický rok:	2019/20

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a v Irsku

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza současného stavu

Vlastní návrhy řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je porovnání daně z příjmu fyzických osob v České republice a Irsku. Primárně bude provedeno srovnání konstrukčních prvků daně z příjmů fyzických osob v České republice a Irsku. Porovnání bude provedeno i za použití komplexního modelového příkladu. Součástí závěrečné práce je i navržení kroků a prostředků vedoucích k daňové optimalizaci v České republice..

Základní literární prameny:

GAYNOR C., HOLLY R. et al. Irish Taxation: Law and Practice. 17th Edition. Dublin: Irish Tax Institute, 2019. ISBN 978-1-84260-526-4

KLIMEŠOVÁ, L. Daňová optimalizace, Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. ISBN 978-80-879-4-06-3.

KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. 7. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 272 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

ŠIROKÝ, J. Základy daňové teorie s praktickými příklady. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-315-0

VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2018. 14. akt. vyd. Praha: 1. VOX, 2018. 403 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

VYCHOPEŇ, J. Meritum Daň z příjmů 2019. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-75-8-325-1.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2019/20

V Brně dne 29.2.2020

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřená na analýzu a komparaci zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Irsku. Teoretická část zahrnuje obecné daňové pojmy, další část práce popisuje český a irský systém zdaňování příjmů fyzických osob. V praktické části práce jsou představeny modelové příklady ke stanovení daňové povinnosti fyzických osob v obou zemích se zaměřením na příjmy ze závislé činnosti. Poslední část práce zahrnuje možnosti daňové optimalizace u českého poplatníka.

Klíčová slova

daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu ze závislé činnosti, Česká republika, Irsko, komparace

Abstract

The bachelor thesis is focused on the analysis and comparison of personal income taxation in the Czech Republic and Ireland. The theoretical part includes general tax concepts, the next part of the work describes the Czech and Irish system of personal income taxation. The practical part of the work presents model examples to determine the tax liability of individuals in both countries with a focus on income from employment. The last part of the work includes the possibilities of tax optimization for the Czech taxpayer.

Keywords

personal income tax, taxation of employment, Czech Republic, Republic of Ireland, comparison

Bibliografická citace

BĚLOUSOVOVÁ, Zislava. *Komparace zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a v Irsku* [online]. Brno, 2020 [cit. 2020-05-14]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/127459>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 14. května 2020

.....
podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucímu práce JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, PhD za odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH PRÁCE

ÚVOD.....	10
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ	11
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	12
1.1 Daň	12
1.1.1 Vlastnosti daně.....	12
1.1.2 Funkce daní.....	12
1.1.3 Druhy daní	13
2 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY.....	17
2.1 Daň z příjmů fyzických osob v České republice.....	19
2.1.1 Daňové subjekty	19
2.1.2 Registrace k dani.....	20
2.1.3 Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné pojištění	21
2.1.4 Předmět daně.....	22
2.1.5 Základ daně.....	27
2.1.6 Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky.....	28
2.1.7 Sazba daně, solidární zvýšení	28
2.1.8 Slevy na dani.....	29
2.1.9 Daňové zvýhodnění	30
2.1.10 Výpočet daně	31
2.1.11 Daňové přiznání.....	32
2.1.12 Zálohy na dani, roční zúčtování.....	33
3 DAŇOVÁ SOUSTAVA IRSKÉ REPUBLIKY	35
3.1 Daň z příjmů fyzických osob v Irsku	36
3.1.1 Daňové subjekty	37
3.1.2 Registrace k dani.....	37

3.1.3	Pojistné.....	37
3.1.4	Předmět daně.....	39
3.1.5	Základ daně.....	43
3.1.6	Daňové úlevy	43
3.1.7	Sazba daně	44
3.1.8	Daňové kredity.....	44
3.1.9	Výpočet daně	45
3.1.10	Daňové přiznání a placení daně	46
4	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	48
4.1	Výpočet daňové povinnosti ze závislé činnosti u českého poplatníka.....	48
4.1.1	Modelový příklad – základní sleva na poplatníka	50
4.1.2	Modelový příklad – základní sleva na poplatníka, sleva na 1. dítě	52
4.1.3	Modelový příklad – četná zvýhodnění a snížení základu daně	54
4.2	Výpočet daňové povinnosti ze zaměstnání u irského poplatníka.....	57
4.2.1	Modelový příklad – základní kredit, limit daně 35 300 €.....	59
4.2.2	Modelový příklad – kredit pro manžele, limit daně 44 300 €.....	61
4.2.3	Modelový příklad – daňové kredity a snížení základu daně.....	63
4.3	Vyhodnocení porovnání	65
5	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	71
	ZÁVĚR	74
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	76
	SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK.....	83
	SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ	84

ÚVOD

Daně jsou součástí lidského života už od dob starověkých civilizací. Nejstarší zmínka o vybírání daní pochází už ze starověkého Egypta a tento systém fungoval vybíráním desátků jednou za dva roky (1).

S daněmi se běžní lidé setkávají nejčastěji až při své první výplatě, pro mnohé je zdaňování příjmů poměrně složité, sám Albert Einstein řekl: Nejtěžší věc na světě k pochopení je daň z příjmu (2).

Tématem této bakalářské práce je porovnání zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Irsku. Obě země jsou členy Evropské unie a díky daňové harmonizaci mají podobné daňové systémy, i když jsou z historického a kulturního hlediska velmi odlišné.

V této bakalářské práci jsou uvedeny základní pojmy potřebné k problematice zdaňování příjmu fyzických osob. První část práce se zabývá základními daňovými pojmy, které s daňovou problematikou souvisejí. Další kapitoly obsahují podrobný rozbor systému zdaňování v obou zemích, které příjmy jsou předmětem daně, jak se vypočítá daňová povinnost, jaké existují možnosti snížení daně pro poplatníka a jak probíhá placení daně.

Praktická část je zaměřená na výpočet a porovnání daňové povinnosti modelových poplatníků v obou zemích, kterým plyne příjem ze zaměstnání za využití různých daňových úlev. Poslední část obsahuje návrhy na optimalizaci daňové povinnosti pro českého poplatníka a předpokládané změny, které plánují čeští politici zavést v nejbližší budoucnosti.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Cílem bakalářské práce je porovnání zdanění příjmů fyzických osob v České republice a v Irsku. Dílčím cílem práce je základní charakterizování daní, dále popis systému stanovení daně z příjmů fyzických osob v obou zemích. Na základě stanoveného systému pro výpočet daňové povinnosti je dalším cílem provedení modelového výpočtu pro různé výše příjmů ze závislé činnosti společně s možnými zákonnými optimalizacemi. Z těchto vypočtených dat bude srovnán systém zdaňování v obou zemích a daňová zátěž pro poplatníka. Následně bude představen návrh daňové optimalizace pro českého poplatníka.

K dosažení stanovených cílů budou použity různé metody, zejména však metoda komparace, jelikož hlavním cílem této bakalářské práce je porovnání systému zdaňování příjmů fyzických osob ve dvou zemích. Další použitou metodou je metoda analýzy, která rozkládá komplexní celky na jednodušší části pro lepší porozumění. Tato metoda je použita v teoretické části práce při rozboru konstitučních prvků pro stanovení daňové povinnosti poplatníka. Metoda modelování je použita pro zjednodušení a pochopení v příkladové části u výpočtu daňové povinnosti poplatníků.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

V této kapitole budou uvedeny základní pojmy používané potřebné k charakteristice problému řešeného dále v bakalářské práci. Problematika daní byla součástí už starověkých vyspělých civilizací. Každý vládce nějakým způsobem vybíral daně ať už na zabezpečení chodu společnosti či k naplnění svých soukromých potřeb.

1.1 Daň

K porozumění problematice daní, je potřeba vymezit význam daní pro tuto práci. Obecný pojem daně však není v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu speciálně vymezen, zákon pracuje se slovem daň jako s axiomem, který nevysvětluje ani nijak nedokazuje. Pojem daň je v české legislativě vymezený pouze v zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu (DŘ), kde je v § 2 odst. 3 DŘ jednou z definic daně „peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek“ (3).

Zároveň je zde řečeno, že takto definovaný význam daně lze použít pouze v daňovém řádu. Význam, vlastnosti a funkce daně je tedy potřeba vyvodit z jednotlivých právních norem upravujících daňové zákony (4, s. 1).

1.1.1 Vlastnosti daně

Lepším způsobem definování obecného pojmu daně je prozkoumání jejích vlastností. „Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová“ (5, s. 9).

Ze současných zákonů a předpisů k daním můžeme vyvodit, že daň je povinné peněžní plnění stanovené zákonem, má vynutitelný charakter. Zákon přesně vymezuje skutečnosti, které zakládají daňovou povinnost a rozhodují o její výši a lhůtách splatnosti. Jedná se o nenávratný rozpočtový příjem (6, s. 17-18).

1.1.2 Funkce daní

K čemu nám daně slouží? To je jedna z otázek, která může napadnout ty, kdo se existencí daní začnou zabývat. Daně tvoří jeden z hlavních zdrojů příjmů veřejných rozpočtů státu, dalšími jsou např. poplatky, půjčky či dary. Zjednodušeně lze říct, že daně slouží k zabezpečení fungování ekonomiky státu. Naplňují tak hlavní ekonomické funkce

veřejného sektoru, mezi které se řadí funkce fiskální, alokační, redistribuční a stabilizační (6, s. 32).

Nejdůležitější a historicky nejstarší je funkce fiskální. Hlavním důvodem, proč daně vůbec vznikly, byla potřeba získání finančních prostředků do veřejných rozpočtů, které pak zajišťovaly chod společnosti a zabezpečovaly veřejné statky (6, s. 32).

Alokační funkcí se rozumí vkládání prostředků tam, kde je jich vlivem tržního mechanismu nedostatek, či odebírání prostředků z takových oblastí, kde jich je přebytek. U této funkce velmi často hrozí riziko neodbornosti – tato rozhodnutí stanovuje vláda pomocí zákonů a nemusí vždy znát možné následky. Dané opatření může přijít například z důvodu dlouhého schvalování příliš pozdě a už je zbytečné, což ve výsledku vede k přílišnému zasahování do přirozeného fungování trhu (7, s. 19).

Redistribuční funkce daní je potřeba z toho důvodu, že lidé vnímají rozdělení důchodu a bohatství v přirozeném tržním fungování za nespravedlivé. Proto bývají subjekty s vyššími příjmy zdaněny více a získané prostředky jsou pak formou transferů poskytovány jiným. Přerozdělováním finančních prostředků se pak snižují rozdíly životních úrovní mezi jednotlivými vrstvami obyvatel. Daně jsou tedy i solidárním nástrojem ke všeobecnému blahobytu obyvatel daného státu (6, s. 33).

Stabilizační funkce znamená zasahování státu do tržního cyklu. Podle keynesiánské teorie lze využít daně ke zmírnění výkyvů ve fázích ekonomického cyklu, udržování tempa růstu ekonomiky a snižování nezaměstnanosti v dobách recese. Stát je pak schopný pomocí daní a daňových regulací ovlivnit ekonomické ukazatele, jako např. cenovou hladinu, agregátní poptávku a v konečném důsledku i ekonomické chování jednotlivých subjektů. Na druhou stranu neoklasická teorie hodnotí stabilizační funkci negativně a nedoporučuje využívání daní k zasahování do tržní ekonomiky (6, s. 34).

1.1.3 Druhy daní

Daně můžeme členit podle různých kritérií. Tím základním a nejčastěji v literatuře uváděným je členění podle vztahu k důchodu poplatníka, a to na daně přímé a nepřímé (7, s. 20).

1.1.3.1 Přímé daně

Přímé daně jsou ty, které jsou poplatníkovi vyměřeny na základě jeho příjmu (důchodu) či majetku. Tyto daně jsou adresné, což znamená, že daň je vyměřena přímo poplatníkovi (8, s. 25).

Mezi přímé daně se řadí daň z příjmu a majetkové daně. V České republice se jedná o daň z příjmu fyzických a právnických osob, daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí (5, s. 59).

1.1.3.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou vázány k cenám zboží, služeb, převodů a pronájmů. Daně jsou neadresné, což znamená, že nejsou placeny z důchodu poplatníka, ale daňová povinnost je přenesena na jiný subjekt – plátce. Plátcem je ten, kdo vybranou daň odvede správci daně, zatímco poplatník daň zaplatí ve formě navýšení ceny zboží či služby. Mezi nepřímé daně patří daň ze spotřeby a obrátů, daň z přidané hodnoty a cla (7, s. 20).

1.1.3.3 Ostatní druhy daní

Další možné druhy členění daní zahrnují toto rozdělení:

- **Třídění podle subjektu** – jaká osoba je povinná daň platit: *jednotlivec, domácnost, oba manželé, všichni členové domácnosti, firma* (8, s. 26).
- **Třídění podle objektu daně** – z jakého předmětu je daň odváděna: *z důchodu, výnosu, majetku, obratu, spotřeby, finanční transakce a z hlavy* (8, s. 26).
- **Třídění podle respektování důchodu poplatníka** – *daně osobní* respektují příjmovou situaci poplatníka, *daně in rem* jsou stanovovány na základě vlastnického vztahu či nabytí k majetku, nejsou závislé na příjmu poplatníka (8, s. 26).
- **Třídění podle negativního dopadu na tržní mechanismus** – *daně distorzní* – vyvolávají důchodový i substituční efekt v chování ekonomických subjektů, *daně nedistorzní* – vyvolávají jen důchodový efekt, subjekty tak nemění své spotřebitelské chování (8, s. 27).
- **Třídění podle stanovené hodnoty** – *daně jednotkové (specifické)* jsou stanovovány na základě počtu jednotek v daňovém základu, *daně ad valorem*

(*k hodnotě*) jsou určovány podle výše daňového základu, nejčastěji procentem (8, s. 28).

- **Třídění podle stupně progresu** – *daně progresivní* – se zvyšujícím se základem daně se zvyšuje daňové zatížení, *daně proporcionální* – daňová sazba zůstává stejná pro všechny výše daňového základu, *daně regresivní* – se zvyšujícím se základem daně klesá daňové zatížení (8, s. 28).
- **Třídění podle okruhu platnosti** – *daně ústřední* jsou používané a jednotné na území celého státu, *daně místní (municipální)* mohou být stanovené a vybírané nižšími územními celky, mohou se lišit i svou velikostí (8, s. 28).
- **Třídění podle stupně závaznosti** – *daně obligatorní* jsou povinné, *daně fakultativní* nejsou povinné, o jejich zavedení rozhoduje nižší správní územní celek (8, s. 28).
- **Třídění institucionální** – slouží ke statistickému srovnání příjmů do veřejných rozpočtů s ostatními státy, např. metoda klasifikace podle OECD (7, s. 23).

Tabulka 1 Klasifikace daní podle metody OECD

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 7, s 23-25)

Klasifikace daní OECD			
1000	Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů		
	1100	Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů od jednotlivců	
		1110	Z příjmů a ze zisků
		1120	Z kapitálových výnosů
	1200	Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů od společností	
		1210	Z příjmů a ze zisků
		1220	Z kapitálových výnosů
	1300	Položky, které nelze jednoznačně zařadit mezi 1100 a 1200	
2000	Příspěvky na sociální zabezpečení		
	2100	Zaměstnanci	
	2200	Zaměstnavatelé	
	2300	Samostatně výdělečná osoba nebo nezaměstnaná	
	2400	Nezařaditelné do 2100, 2200 a 2300	
3000	Daně z mezd a pracovních sil		
4000	Daně majetkové		
	4100	Pravidelné daně z nemovitého majetku	
		4110	Domácností
		4120	Ostatní
	4200	Pravidelné daně z čistého jmění	

		4210	Jednotlivci
		4220	Společnosti
	4300	Daně z pozůstalosti, dědické a darovací	
		4310	Daně z pozůstalosti a dědické
		4320	Daně darovací
	4400	Daně z finančních a kapitálových transakcí	
	4500	Ostatní nepravidelné daně z majetku	
		4510	Z čistého jmění
		4520	Ostatní nepravidelné
	4600	Ostatní pravidelné daně z majetku	
5000	Daně ze zboží a služeb		
	5100	Daně z výroby, prodeje, převodů, leasingu a dodávek zboží a úpravy zboží	
		5110	Daně všeobecné
		5120	Daně ze specifických zboží a služeb
		5130	Nezařaditelné do skupin 5110 až 5120
	5200	Daně z používání nebo povolení používání zboží nebo vykonávání určitých činností	
		5210	Pravidelné daně
		5220	Nepravidelné daně
	5300	Nezařaditelné do skupin 5100 a 5200	
6000	Ostatní daně		
	6100	Placené výhradně podniky	
	6200	Placené jinými subjekty než podniky, nebo neidentifikovatelné	

Klasifikace třídění daní podle OECD (2014) slouží zejména ke srovnávání zdanění různých zemí, zahrnuje zde i povinné příspěvky na sociální zabezpečení, které v ostatních druzích kategorizací daní nejsou zařazovány k daňovým platbám (7, s. 23).

2 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

Česká republika se nachází ve střední Evropě a je obklopená vyspělými ekonomikami sousedních států Německa, Rakouska, Polska a Slovenska. Státním zřízením je republika s dvoukomorovým parlamentem v čele s prezidentem a premiérem (9).

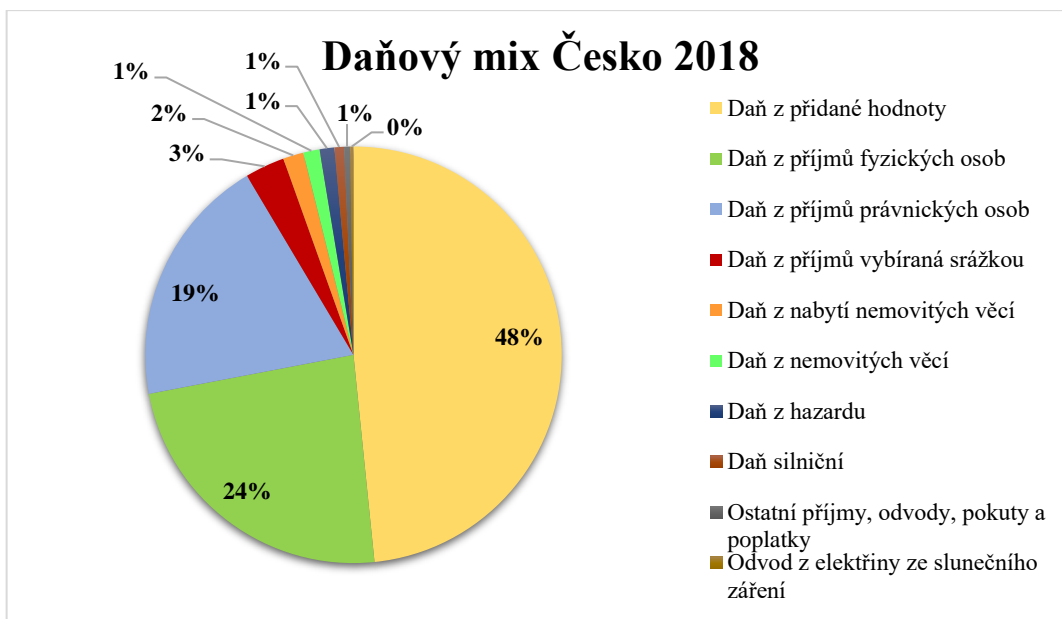
Česká republika se stala členem Evropské unie 1. 5. 2004 a do Schengenského prostoru vstoupila 21. prosince 2007. Společně se Slovenskem, Polskem a Maďarskem je Česká republika členem Visegrádské čtyřky, toto uskupení napomáhá užší spolupráci zemí hájit společné zájmy (10).

Hlavními zdroji českého hospodářství v roce 2018 byl průmysl a těžba (30,2 %), obchod, doprava, ubytování a pohostinství (19,2 %) a veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (15,5 %), činnost v oblasti nemovitostí (8,74 %), profesní a vědecké činnosti (6,92 %), stavebnictví (5,62 %), informační a komunikační činnosti (5,51 %) (11).

V rámci Evropské unie (EU) představuje export 84 % celku, nejvíce je vyváženo do Německa, na Slovensko a do Polska. Do zemí mimo EU je exportováno nejvíce do Spojených států a Ruska. Dovoz do Česka připadá z 76 % na země EU, další významná část je z Číny a Spojených států (12).

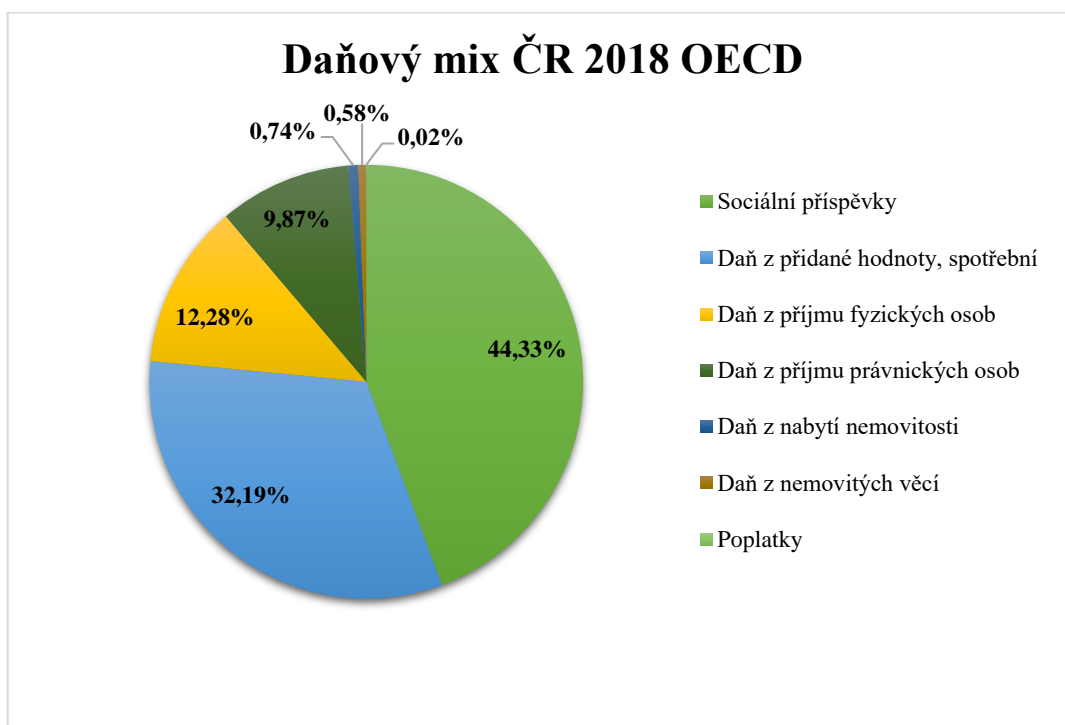
Podle statistiky finančního úřadu jsou hlavními zdroji daní v České republice **příjmové daně** – daň z příjmu fyzických a právnických osob a **daně ze spotřeby** – daň z přidané hodnoty, ve velmi nízké míře do daňového rozpočtu přispívají majetkové daně a ostatní poplatky. V porovnání s mezinárodním srovnáním OECD, které do daní zahrnuje i příspěvky na sociální zabezpečení, jsou tyto sociální příspěvky největším zdrojem příjmu (5, s. 57-58).

Dalším chystaných zdrojů příjmu do veřejného rozpočtu by mohla být tzv. digitální daň, která by se vztahovala na společnosti jako Google a Facebook, které provozují své služby na internetu (13).

Graf 1 Daňový mix ČR 2018

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 14)

Graf 2 Daňový mix ČR 2018, OECD

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 15)

2.1 Daň z příjmů fyzických osob v České republice

Zdanění příjmu fyzických a právnických osob je zakotveno v zákoně České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu (dále jen zákon o daních z příjmu či ZDP). Od svého vzniku byl zákon mnohokrát novelizován, je to v současné době jeden z nejupravovanějších zákonů a při jeho aplikaci je nutné sledovat aktuální znění (4, s. 2,3).

Další doporučené předpisy, které je vhodné při stanovování daně z příjmů používat, jsou tzv. pokyny řady D, které od roku 2010 vydává Generální finanční ředitelství (GFŘ). Nejedná se však o zákonem ukotvená pravidla, jde pouze o doporučení správce daně, jak v určitých případech postupovat (4, s. 4).

Další důležitý zákon, který se aplikuje při určování daně z příjmů, je daňový řád (DŘ). Jak je uvedeno v § 1 odst. 1 DŘ: „*Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní*“ (3).

Daňový řád je vzhledem k zákonu o dani z příjmů subsidiární, což znamená, že v případě, že je nějaká skutečnost popsána jak v DŘ, tak i v ZDP, platí úprava v ZDP. Pokud se k nějakému tématu zákon o dani z příjmu nevyjadřuje, ale daňový řád ano, vezmeme v potaz výklad v daňovém řádu (4, s. 5,6).

2.1.1 Daňové subjekty

Daňovými subjekty jsou poplatníci a plátcí. Jsou to osoby, jejichž příjem je podroben dani a jsou povinni daň odvádět správci daně (5, s. 14).

Poplatník je podle § 2 odst. 1 ZDP definován jako fyzická osoba, která je daňovým rezidentem České republiky, nebo daňovým nerezidentem (16).

Daňový rezident je fyzická osoba – poplatník, která má na území České republiky daňovou povinnost z příjmů z českých zdrojů i ze zahraničních. Lze také říct, že jejich daňová povinnost v ČR je neomezená (4, s. 7).

Podle § 2 odst. 2 ZDP je definice daňových rezidentů tato: „*Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se*

vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.“ Termín obvykle zdržují je v § 2 odst. 4 ZDP definován jako doba minimálně 183 dnů v jednom kalendářním roce, kdy poplatník pobývá na území ČR (16).

Daňovými nerezidenty jsou ty fyzické osoby, kterým plyne povinnost k dani z příjmů pouze z příjmů na území ČR. Definici nerezidentů najdeme v § 2 odst. 3 ZDP: *„Poplatníci jsou daňovými nerezidenty, pokud nejsou uvedeni v odstavci 2 nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (§ 22). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují pouze za účelem studia nebo léčení, jsou daňovými nerezidenty a mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují“ (16).*

Plátcí daně z příjmů fyzických osob jsou např. zaměstnavatelé, kteří odvádí srážkovou daň za své zaměstnance (daň z příjmů ze závislé činnosti podle § 6 ZDP). Jsou to tedy ty osoby, které skutečně daň zaplatí (4, s. 6).

Podle § 38c ZDP jsou plátcí daně definováni takto: *„Plátcem daně se rozumí poplatník se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky, s výjimkou fondu penzijní společnosti, který je plátcem*

- a) příjmu ze závislé činnosti,*
- b) příjmu, z kterého je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, nebo*
- c) příjmu, z kterého se sráží úhrada na zajištění daně“ (16).*

2.1.2 Registrace k dani

Povinnost registrace k dani z příjmů fyzických osob je uvedena v § 39 ZDP a pro daňového rezidenta České republiky platí, že musí podat přihlášku k registraci do 15 dnů ode dne, ve kterém:

- a) započal vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti, nebo*
- b) přijal příjem ze samostatné činnosti. (§39 odst. 1 ZDP) (16).*

Pro daňového nerezidenta platí obdobná pravidla, a to zejména podat přihlášku k registraci do 15 dnů, pokud na území ČR začal vykonávat samostatnou činnost nebo přijal příjem ze samostatné činnosti na území ČR. Dále je povinen podat přihlášku v případě, že:

- a) *mu na území České republiky vznikla stálá provozovna*
- b) *získal povolení nebo oprávnění vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů, vydané tuzemským orgánem veřejné moci. (§39 odst. 3 ZDP) (16).*

Fyzická osoba se neregistruje v případě, že má pouze příjmy od daně osvobozené, příjmy, které nejsou předmětem daně a příjmy, kde je daň vybírána zvláštní sazbou daně. U poplatníků mající příjem pouze ze závislé činnosti povinnost registrace přechází na plátce daně – zaměstnavatele, a to nejpozději do osmi dnů, kdy plátcí vznikne povinnost srazit daň nebo zálohy (17, s. 20-22).

2.1.3 Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné pojištění

Součástí příjmů ze závislé a samostatné činnosti je pojistné na sociální zabezpečení a veřejné pojištění. Sociální zabezpečení zahrnuje důchodové, nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Povinnost platit sociální pojištění se vztahuje na zaměstnavatele a jejich zaměstnance, jejichž příjmy podléhají sociálnímu zabezpečení, což jsou příjmy ze zaměstnání. Některé příjmy ze zaměstnání však sociálnímu pojistnému nepodléhají, např. odměny plynoucí z dohody o pracovní činnosti, příjmy z dohody o provedení práce. Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) mají povinnou účast na důchodovém pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nemocenské pojištění si mohou platit dobrovolně (5, s. 194,195).

Částka pojistného se vypočítá stanoveným procentem z vyměřovacího základu za rozhodné období, kterým je u zaměstnanců kalendářní měsíc, u OSVČ je to kalendářní rok a vyměřovacím základem je minimálně 50 % daňového základu. Pokud by částka byla nižší než zákonem stanovený vyměřovací základ, použije poplatník tento nejnižší vyměřovací základ (18).

V červenci roku 2019 došlo k procentuální změně u sazby pojistného na nemocenské pojištění, pro výpočty budeme zohledňovat tuto změnu (19).

Veřejné zdravotní pojištění je zákonným pojištěním, díky kterému je zcela nebo částečně hrazena zdravotní péče. Účast na zdravotním pojištění je povinná pro všechny osoby s trvalým pobytem na území ČR, dále pro osoby, které pracují u zaměstnavatele se sídlem nebo trvalým pobytem v ČR a pro osoby, na něž se vztahují evropská nařízení (20).

Níže v tabulce jsou uvedeny sazby pojistného pro rok 2019:

Tabulka 2 Výše pojistného 2019

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 21)

	zaměstnanec	zaměstnavatel do 30.6.2019	zaměstnavatel od 1.7.2019	OSVČ
Zdravotní pojištění	4,5 %	9 %	9 %	13,5 %
Nemocenské pojištění	-	2,3 %	2,1 %	2,1 %
Důchodové pojištění	6,5 %	21,5 %	21,5 %	28 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	-	1,2 %	1,2 %	1,2 %
celkem	11 %	34 %	33,8 %	44,8 %

2.1.4 Předmět daně

Dani z příjmů fyzických osob podléhají všechny příjmy fyzických osob, které jsou předmětem daně. Jedná se jak o příjmy peněžní, tak i nepeněžní, jako i o příjmy dosažené směnou. Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou podle § 3 ZDP:

- *Příjmy ze závislé činnosti - § 6 ZDP*
- *Příjmy ze samostatné činnosti - § 7 ZDP*
- *Příjmy z kapitálového majetku - § 8 ZDP*
- *Příjmy z nájmu - § 9 ZDP*
- *Ostatní příjmy - § 10 ZDP (16).*

Příjmy, které nejsou předmětem daně, jsou uvedeny v § 3 odst. 4 ZDP a pro účely této práce se jimi nebudeme zabývat. Další kategorií jsou příjmy, které jsou předmětem daně, ale od zdanění jsou v určitých podmínkách osvobozené. Výčet těchto příjmů a podmínek pro uplatnění je uveden v § 4 a § 4a ZDP, dále mohou být osvobozené některé příjmy podle ustanovení § 6 až 10 ZDP (4, s. 36).

2.1.4.1 Příjmy ze závislé činnosti § 6

K dílčím příjmům zdaňovaným v § 6 ZDP patří zejména příjmy z pracovních poměrů vymezených podle zákona č. 262/2006 Sb. Zákoníku práce (ZP). Podle § 3 ZP se jedná o základní pracovně právní vztahy – pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr (22).

Charakteristickým rysem závislé činnosti je to, že činnost je vykonávána podle pokynů toho, kdo vyplácí příjem. Fyzické osoby, které mají příjmy ze závislé činnosti, jsou označeny za zaměstnance a jsou poplatníky daně z příjmů. Osoby, které plní povinnosti vůči správci daně a jsou plátcí daně z příjmů, jsou označeny za zaměstnavatele (17, s. 68).

Dále se k příjmům ze závislé činnosti řadí plnění v podobě funkčního požitku (např. platy představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců; výkon funkce ve spolcích, zájmových sdruženích, komorách atd.), příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným a komanditisty komanditní společnosti. Kromě toho k těmto příjmům patří také odměny pro členy orgánu právnické osoby (např. člen představenstva akciové společnosti), a odměna pro likvidátora (17, s. 68).

U těchto příjmů nezáleží na tom, zda jsou jednorázové či pravidelné, zda jsou právně nárokovatelné či nikoli, jestli je dostává zaměstnanec nebo jiná osoba, vždy podléhají zdanění podle § 6 ZDP (19).

Kromě peněžních příjmů podléhají zdanění i některé **nepeněžní příjmy** podle § 6 odst. 3 ZDP. Tyto příjmy jsou poskytovány zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinným příslušníkům. Jedná se např. poskytování podnikového bytu nebo motorové vozidlo k užívání i pro soukromé účely. Do dílčího základu daně se pak zahrne u poskytovaného bytu obvyklá nájemní cena, případně rozdíl mezi cenou obvyklou u nájmu a skutečný nižší nájem, který platí zaměstnanec. U poskytovaného motorového vozidla se zahrne měsíčně 1 % vstupní ceny vozidla včetně DPH; pokud je částka nižší než 1 000 Kč za měsíc, počítá se s částkou 1 000 Kč (19).

Příjmy, které **nejsou předmětem** daně, jsou upraveny obecně v § 3 ZDP. Pro závislou činnost jsou vymezeny ještě další případy, kdy příjem není předmětem daně. Jsou to např. náhrady cestovních výdajů, hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnanci zaměstnavatelem na pracovních cestách, ochranné pracovní prostředky, pracovní

oblečení, poskytnuté zálohy, náhrady výdajů, náhrady na vlastní náradí, vybavení pracovního zázemí pro výkon práce atd. Tyto příjmy se do výpočtu dílčího základu daně podle § 6 odst. 7 ZDP nezahrnují (17, s. 76-80).

Příjmy, které jsou **osvobozené** od daně, jsou obecně upraveny v § 4 ZDP a § 4a ZDP. Obdobně jako u příjmů, které nejsou předmětem daně, je i část příjmů ze závislé činnosti osvobozená, příjmy nevstupují do dílčího vyměřovacího základu podle § 6 ZDP. Jedná se zejména o nepeněžitá plnění na vzdělávání a rekvalifikaci, stravování, poskytování nápojů, zápůjčky od zaměstnavatele, příspěvek na penzi a soukromé životní pojištění, přechodné ubytování a další příjmy uvedené v § 6 odst. 9 ZDP (17, s. 81-88).

Dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti podle § 6 ZDP je tedy součet úhrnů peněžních i nepeněžních příjmů od všech zaměstnavatelů a funkčních požitků navýšených o povinné pojistné. Výsledná částka se zaokrouhluje na stokoruny dolů. Z dílčího základu jsou vynechány osvobozené příjmy podle § 6 odst. 9 ZDP a příjmy, které nejsou předmětem daně podle § 6 odst. 7 ZDP (23).

2.1.4.2 Příjmy ze samostatné činnosti

Do skupiny příjmů zdaňovaných podle § 7 ZDP se řadí příjmy z podnikání nebo jiné samostatné činnosti. Definici podnikatele můžeme převzít ze zákona č. 89/2012 Sb. Občanského zákoníku (OZ), kterou najdeme v § 420 odst. 1: *„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“* (24).

Jak ze zákona vyplývá, jedná se o dlouhodobě provozovanou činnost uskutečňovanou za účelem generování zisku. § 7 odst. 1 ZDP pak příjmy z podnikání rozděluje na čtyři kategorie:

- a) *„příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,*
- b) *příjem ze živnostenského podnikání,*
- c) *příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,*

d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku“ (16).

Kromě výše uvedených se k příjmům ze samostatné činnosti řadí i příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 2 ZDP, kterými jsou:

a) „příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných práv autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,

b) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,

c) příjem z výkonu nezávislého povolání“ (16).

Příjmy podle § 7 odst. 1 ZDP lze snížit o skutečné výdaje. Ty se prokazují vedením účetnictví podle §4 ZÚ nebo vedením daňové evidence podle § 7b ZDP. Další možností je snížení o procentuální částku příjmů nebo stanovení daně paušální částkou (17, s. 42).

Pokud se poplatník rozhodne pro daňové výdaje stanovené **procentem z příjmů**, může je podle § 7 odst. 7 ZDP uplatnit do výše:

- a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč,*
- b) 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,*
- c) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč,*
- d) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč (16).*

Uplatnění výdajů procentuální částkou musí poplatník provést u všech příjmů podle § 7 ZDP, nelze si vybrat výhodnější variantu u více různých činností (17, s. 56).

V případě stanovení daně **paušální částkou** podle § 7a odst. 1 ZDP je potřeba požádat příslušný finanční úřad. Takto stanovená daň vychází z předpokládané výše příjmů a výdajů podle minulého zdaňovacího období a žádost musí být doručena do 31.1. zdaňovacího období, daň je pak splatná do 15.12. zdaňovacího období. Minimální výdaje

uvažuje správce daně ve výši, kterou by poplatník použil podle § 7 odst. 7 ZDP. Minimální výše daně u paušální částky je 600 Kč (17, s. 51-54).

Možnost stanovení daně paušální částkou nebo procentem z příjmů by měl poplatník vyhodnotit podle svého uvážení.

Dílčím základem daně ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP je souhrn všech výše uvedených příjmů snížených o výdaje vynaložené na dosažení a zajištění podnikatelských příjmů, kromě příjmů z podílů na zisku společníka veřejných společností (v.o.s. a k.s.), kde se výdaje neuplatňují (4, s. 64).

2.1.4.3 Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy zahrnované v § 8 ZDP obsahují příjmy z kapitálového majetku, kterými jsou příjmy z držby finančního majetku. Tyto příjmy lze rozdělit do dvou skupin, kde první skupina spadá do dílčího základu daně podle § 8 ZDP a druhá část je zdaňována zvláštní sazbou podle § 36 ZDP a poplatník nemá povinnost podávat daňové přiznání (5, s. 206).

Příjmy z první skupiny se zdaňují v **dílčím základu daně z kapitálového majetku** podle § 8 ZDP a jedná se o příjmy rezidentů České republiky:

§ 8 odst. 1 ZDP g): *úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů nebo zápůjček, úroky z prodlení, poplatek z prodlení, úroky z práva na dorovnání, úroky z vkladů na účtech neuvedených v písmeni c) s výjimkou podle § 7a a úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši členů obchodních korporací,*

§ 8 odst. 1 h) *úrokové a jiné výnosy z držby směnek (např. diskont z částky směnky, úrok ze směnečné sumy),*

§ 8 odst. 5 ZDP *Úrokové příjmy z dluhopisů vydaných v zahraničí poplatníkem se sídlem v České republice nebo Českou republikou plynoucí poplatníkům (16).*

Pro poplatníky, kterým plynou příjmy z kapitálového majetku ze zahraničních zdrojů podle § 8 odst. 1, vzniká povinnost zahrnout tyto příjmy do dílčího základu podle § 8 ZDP (17, s. 111). U příjmů z kapitálového majetku nelze uplatnit žádné výdaje (5, s. 207).

2.1.4.4 Příjmy z nájmu

Příjmy podle § 9 ZDP zahrnují příjmy plynoucí z nájmu nemovitých věcí nebo bytů a příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu, který se zdaňuje podle § 10

ZDP. Dílčí základ daně tvoří příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení ve skutečné výši. Jsou dokazovány podle podobných pravidel, jako u výdajů ze samostatné činnosti, nebo snížené o paušální částku 30 % příjmů až do výše 600 000 Kč (17, s. 117-119).

2.1.4.5 Ostatní příjmy

Do ostatních příjmů jsou zahrnovány všechny příjmy, které nebyly zařazeny v předchozích kategoriích dílčích základů daně podle ZDP a které jsou předmětem daně, ale nejsou osvobozené. Od příjmů lze odečíst výdaje nutné na dosažení příjmů ve skutečné výši. Výdaje paušálem lze uplatnit pouze u příležitostných příjmů ze zemědělské činnosti (5, s. 208).

Mezi tyto příjmy podle § 10 odst. 1 ZDP patří např.:

- *Příležitostné příjmy*
- *Příjmy z úplatného převodu věci*
- *Příjmy z úplatného převodu obchodní společnosti nebo družstevního podílu*
- *Příjmy ze zděděných práv*
- *Příjmy z výživného, důchodu, rent, výsluh*
- *Příjmy z podílu na likvidačním zůstatku a vypořádací podíl*
- *Příjmy z rozpuštění rezervního fondu*
- *Příjmy z výher a cen*
- *Ostatní bezúplatné příjmy (16).*

Kromě výše uvedených příjmů se sem zahrnou i příjmy při porušení podmínek pro nezdanitelné části základu daně podle § 15 odst. 5 ZDP – jde o penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření nebo penzijní pojištění (17, s. 129,130).

2.1.5 Základ daně

Základ daně se řídí podle § 5 ZDP, který jej stanoví jako „*částku, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak*“ (16).

V případě, kdy jsou výdaje vyšší než příjmy, je rozdíl ztrátou. Dále zákon uvádí, že pokud má poplatník více druhů příjmů, základ daně se určí jejich součtem. Od tohoto základu lze odečíst nezdanitelné části základu daně podle § 15 ZDP a odčitatelné položky podle § 34 ZDP, čímž se sníží vyměřovací základ pro výpočet daně (4, s. 35,44).

2.1.6 Nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky

Od základu daně lze odečíst položky, které jsou nezdanitelnými částmi základu daně a snižují tak celkový základ daně. Tyto položky jsou uvedeny v § 15 ZDP a jedná se zejména o tyto případy:

- a) *bezúplatná plnění (dary),*
- b) *úroky z úvěrů na financování bytových potřeb (ze stavebního spoření, hypotečního úvěru, z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou, bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem),*
- c) *příspěvek na penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření,*
- d) *pojistné na soukromé životní pojištění,*
- e) *členské příspěvky zaplacené odborové organizaci,*
- f) *úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání (25).*

Jedná se o legální nástroje daňové optimalizace, kterých může poplatník využít. Jednotlivé položky jsou omezené buď minimální či maximální částkou nebo procentem poplatníkových příjmů. Všechna potřebná potvrzení jsou pak součástí přílohy k daňovému priznání nebo v případě zaměstnance k žádosti o roční zúčtování záloh (26). Dále lze od základu daně odečíst položky podle § 34 ZDP. Jedná se o daňovou ztrátu, odpočet na podporu výzkumu a vývoje a odpočet na podporu odborného vzdělávání. Dosud neuplatněnou vyměřenou daňovou ztrátu lze odečíst v následujících pěti zdaňovacích obdobích následující po období, ve kterém vznikla (4, s. 103).

2.1.7 Sazba daně, solidární zvýšení

Sazba daně je upravena v § 16 ZDP a činí 15 % ze základu daně upraveného o nezdanitelnou část základu daně a odčitatelné položky. Tento základ je zaokrouhlen na celé stokoruny dolů. Jedná se o sazbu lineární, která platí pro všechny poplatníky daně z příjmů fyzických osob (5, s. 219-221).

Od roku 2013 platí také druhý typ sazby a to tzv. solidární zvýšení daně, které je upraveno v § 16a ZDP a činí 7 % ze součtu dílčích základů daně podle § 6 a § 7 ZDP. Dílčí základ podle § 6 ZDP není pro tyto účely zvýšený o povinné pojistné. Pokud u samostatné činnosti vznikla daňová ztráta, lze ji odečíst od základu podle § 6 ZDP. Od tohoto součtu se odečte 48násobek průměrné mzdy, který se mění každý kalendářní rok a pro rok 2019 je tento limit 1 569 552 Kč, průměrná stanovená měsíční mzda pro rok 2019 činila 32 699 Kč. Pokud je výsledek kladný, tak se z této částky vypočte 7 % a výsledek se zaokrouhlí na celé koruny nahoru podle § 146 odst. 1 DŘ a přičte k jednotné 15% dani (17, s. 34).

V určitých případech, kdy příjem nepodléhá jednotnému zdanění, jsou příjmy zdaněny **zvláštní sazbou daně**, která činí také 15 %. Od jednotné daně se liší tím, že je sražená plátcem daně a je konečná, tzn. nelze uplatnit slevy na dani. Zvláštní sazba daně je upravena v § 36 ZDP a aplikuje se např. u příjmů ze závislé činnosti na dohodu o provedení práce do 10 000 Kč u tuzemského zaměstnavatele, kde poplatník nepodepsal prohlášení k dani, dále u příjmů autorů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu a televize do 10 000 Kč, u skupin příjmů z kapitálového majetku a u části ostatních příjmů (17, s. 35,36).

2.1.8 Slevy na dani

Vypočtenou daň lze snížit o slevy na dani, které jsou upravené v § 35 – § 35bc ZDP. Některé slevy lze uplatnit pouze pro příjmy uvedené v § 7 ZDP. Kromě obecné slevy na poplatníka a na manželku jsou ostatní slevy uplatňovány jen v tom období, ve kterém pro ně poplatník splňuje podmínky, např. jen několik měsíců v roce (16).

Jedná se o tyto slevy:

- a) sleva na zaměstnance s těžším zdravotním postižením v částce 60 000 Kč, za zaměstnance s lehčím zdravotním postižením 18 000 Kč. K oběma částkám se připočítá poměrná část z uvedené částky vypočtená jako podíl odpracovaných hodin těchto zaměstnanců a roční fond pracovní doby připadající na jednoho zaměstnance (§35 ZDP)
- b) sleva z titulu investiční pobídky ve výši daně vypočtené z dílčího základu daně (DZD) podle § 7 ZDP (§ 35a, § 35b ZDP)
- c) základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč (§ 35ba odst. 1 a) ZDP)

- d) sleva na manželku/manžela ve výši 24 840 Kč žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, pokud nedosahuje vlastního příjmu přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč. Pokud je manželce/manželovi přiznán nárok na průkaz ZTP/P, je částka dvojnásobná. (§ 35ba odst. 1 b) ZDP)
- e) základní sleva na invaliditu ve výši 2 520 Kč, pokud je poplatníkovi přiznána invalidita prvního nebo druhého stupně (§ 35ba odst. 1 c) ZDP)
- f) rozšířená sleva na invaliditu ve výši 5 040 Kč, pokud je poplatníkovi přiznána invalidita třetího stupně (§ 35ba odst. 1 d) ZDP)
- g) sleva na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč, pokud je poplatníkovi přiznán nárok tento průkaz (§ 35ba odst. 1 e) ZDP)
- h) sleva na studenta ve výši 4 020 Kč, kterou může poplatník uplatnit po dobu soustavné přípravy na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy doktorského studijního programu až do dovršení věku 28 let (§ 35ba odst. 1 f) ZDP)
- i) sleva za umístění dítěte (školkovně) může uplatnit poplatník pro dítě žijící s ním v jedné domácnosti ve výši prokazatelně vynaložených výdajů až do limitu minimální mzdy, pro rok 2019 až do výše 13 350 Kč (§ 35bb ZDP)
- j) sleva na evidenci tržeb ve výši maximálně 5 000 Kč pro příjmy podle § 7 ZDP v období, kdy poplatník poprvé zaevidoval tržby dle povinnosti o evidenci tržeb (§ 35bc ZDP)

2.1.9 Daňové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění upravené v § 35c ZDP je další forma snížení vypočtené daně, které se váže na vyživované děti žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Toto zvýhodnění nemůže uplatnit poplatník, který uplatňuje slevu podle § 35a nebo § 35b ZDP (16).

Výše těchto zvýhodnění je stanovena takto:

- a) první dítě 15 204 Kč ročně
- b) druhé dítě 19 404 Kč ročně
- c) třetí a každé další dítě 24 204 Kč ročně

V případě, že je dítěti uznán nárok na průkaz ZTP/P, je částka dvojnásobná.

Daňové zvýhodnění lze uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo jejich kombinací. V případě, kdy je celková daňová povinnost nižší než nárok poplatníka na slevy a zvýhodnění, vzniká poplatníkovi **daňový bonus**. Ten je poplatníkovi vyplacen, pokud převyšuje částku 100 Kč, maximálně do výše 60 300 Kč ročně. Další podmínkou pro uplatnění daňového bonusu, je příjem poplatníka podle § 6 nebo § 7 ZDP alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, pro rok 2019 tedy 80 100 Kč. Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené, příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně (16).

2.1.10 Výpočet daně

Daňová povinnost poplatníka za zdaňovací období se spočítá jako součet dílčích základů daně podle pravidel v ustanoveních § 6 až 10 ZDP. Pokud je součet dílčích základů podle § 7 až 10 ZDP záporný, jedná se o daňovou ztrátu. Tu si může poplatník uplatnit jako odčitatelnou položku podle podmínek v § 34 odst. 1 ZDP v následujících pěti zdaňovacích obdobích. Základem daně je pak pouze případný dílčí základ daně podle § 6 ZDP.

V opačném případě je základem daně součet všech dílčích základů daně. Ten lze snížit o nezdanitelné části základu daně (§ 15 ZDP) a odčitatelné položky (§ 34 ZDP) pouze do nuly, nelze tak vytvořit ztrátu. Tím vznikne základ daně po snížení, který se zaokrouhlí na celé stokoruny dolů a z této částky se vypočte daň podle § 16 ZDP.

Pokud příjem podle § 6 a § 7 ZDP přesáhne 48násobek minimální mzdy, z této převyšující částky se vypočte solidární zvýšení daně a přičte se k původní dani. Takto vypočtená daň se zaokrouhlí na celé koruny. Od vypočtené daně lze odečíst slevy na dani a daňové zvýhodnění (§ 34 až § 35d ZDP) a daň zaplacenou v zahraničí podle pravidel mezinárodních smluv. Výsledkem je daňová povinnost, případně daňový bonus. V případě daňové povinnosti lze odečíst již zaplacené zálohy. Výsledkem je pak přeplatek nebo nedoplatek (17, s. 31-33).

Níže v tabulce je uveden zjednodušený postup:

Tabulka 3 Výpočet daně

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 17, s. 31-33)

Příjmy, které jsou předmětem daně fyzických osob a nejsou osvobozené zdaňované podle jednotlivých dílčích základů daně	
DZD1	dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti
+ DZD2	dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti
+ DZD3	dílčí základ daně z kapitálového majetku
+ DZD4	dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu
+ DZD5	dílčí základ daně z ostatních příjmů
= ZÁKLAD DANĚ	pokud je součet DZD2-DZD5 záporný, jedná se o daňovou ztrátu, základem je pouze DZD1 pokud je součet DZD2-DZD5 kladný, základem daně je součet všech DZD
- § 15 ZDP	nezdanitelná část základu daně
- § 34 ZDP	odčitatelné položky
= ZÁKLAD DANĚ PO SNÍŽENÍ	základ se zaokrouhlí na celá sta Kč dolů
DAŇ	15 % ze základu daně
+ SOLIDÁRNÍ ZVÝŠENÍ DANĚ	7 % podle §16a ZDP
= DAŇOVÁ POVINNOST	součet základní daně a zvýšené daně zaokrouhlený na koruny nahoru
- SLEVY NA DANI	podle § 35 - § 35bc ZDP
- DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ	podle § 35c ZDP
= DAŇOVÁ POVINNOST	případně vzniklý daňový bonus
- ZAPLACENÉ ZÁLOHY	odečtení zaplacených záloh
= PŘEPLATEK/NEDOPLATEK	vratitelný přeplatek nad 100 Kč je vyplacen poplatníkovi, nedoplatek je splatný v den podání DP

2.1.11 Daňové přiznání

Povinnost podat daňové přiznání je upraveno v § 38g ZDP a uvádí řadu případů, kdy je poplatník povinen podat daňové přiznání. Jedná se např. o případy:

- poplatníkovi příjmy přesáhly 15 000 Kč za zdaňovací období
- poplatník nemá příjmy nad 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu
- poplatník má příjmy podle § 6 ZDP postupně od více plátců, u kterých ale nepodepsal prohlášení k dani a má další příjmy podle § 7–10 ZDP vyšší než 6 000 Kč
- poplatník, kterému se daň zvyšuje o solidární zvýšení daně (27).

Daňové přiznání nemusí podávat poplatník, který má příjmy pouze ze závislé činnosti, pokud jsou od jednoho plátce, nebo více plátců postupně za sebou a u těchto plátců daně učinil **prohlášení k dani**. Toto prohlášení k dani se váže k zaměstnaneckému vztahu mezi poplatníkem (zaměstnancem) a plátcem (zaměstnavatelem), kdy je poplatník povinen při nástupu do zaměstnání prokázat nárok na měsíční slevy a daňové zvýhodnění. Plátce pak poplatníkovi měsíčně strhává zálohy na dani a v následujícím roce na žádost poplatníka vystaví roční zúčtování (4, s. 56).

Zdaňovacím obdobím pro daň z příjmů fyzických osob je kalendářní rok. (§16a ZDP)

Lhůta pro podání daňového přiznání se řídí § 136 odst. 1 DŘ a je to nejpozději do tří měsíců následujících po zdaňovacím období. Pro rok 2019 je tedy základní lhůta pro podání do 1. 4. 2020. Pokud má poplatník povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem nebo pokud za něj daňové přiznání podává daňový poradce, je tato lhůta stanovena na šest měsíců po uplynutí zdaňovacího období, pro rok 2019 tedy 1. 7. 2020. To platí jen v případě, že je příslušná plná moc udělena poradci a doručena správci daně před uplynutím tříměsíční lhůty (17, s. 23).

Daň je **splatná** do konce lhůty pro podání daňového přiznání a lze ji zaplatit bezhotovostní platbou i platbou v hotovosti (28).

2.1.12 Zálohy na dani, roční zúčtování

Daň z příjmů se málokdy platí v jedné částce a mnohem častěji se platí zálohově v několika platbách. Zálohy se platí v průběhu zálohového období, které se neshoduje se zdaňovacím obdobím. Výše záloh vychází z poslední známé daňové povinnosti uvedené v řádném daňovém přiznání za předchozí zdaňovací období. Dělí se na dvě skupiny podle četnosti plateb:

- a) Čtvrtletní platby záloh platí ten poplatník, jehož poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč. Zálohy platí ve výši $\frac{1}{4}$ poslední známé daňové povinnosti a zaokrouhlují se na celé stokoruny nahoru. Splatnost záloh je 15.3., 15.6., 15.9. a 15.12.
- b) Pololetní platby záloh platí poplatník, který měl poslední známou daňovou povinnost přes 30 000 Kč, ale nepřesáhl hranici 150 000 Kč. Zálohy platí ve

výši 40 % poslední známé daňové povinnosti a zaokrouhlují se na celé stokoruny nahoru. Splatnost záloh je 15.6. a 15.12.

Tyto zálohy se po skončení zdaňovacího období započítají na úhradu skutečné výše daně. Při vyplňování daňového přiznání poplatník uvádí zaplacené zálohy na dani (4, s. 31-32). Zálohy na daň fyzických osob u poplatníků, kteří mají příjem ze závislé činnosti, upravuje ustanovení § 38h ZDP. Příjem je zdaňován u zdroje ve formě měsíční zálohy na dani nebo srážkovou daní, které strhává plátce (zaměstnavatel). Poplatník má možnost učinit **prohlášení k dani** podle § 38k odst. 4 ZDP. Plátce pak z vypočtené zálohy, která se stanoví podle § 6 ZDP ze základu zvýšeného o povinné pojistné, tzv. superhrubé mzdy, odečte měsíční slevy a daňová zvýhodnění, pokud na ně má poplatník nárok a prokáže tuto skutečnost plátcí. Po skončení zdaňovacího období může poplatník požádat svého zaměstnavatele o **roční zúčtování** podle § 38ch odst. 1 ZDP v případě, že nemá jiné příjmy, kvůli kterým by musel podávat daňové přiznání sám. Hlavní výhodou pro poplatníka je skutečnost, že za správné vypořádání daňové povinnosti zodpovídá plátce (29).

3 DAŇOVÁ SOUSTAVA IRSKÉ REPUBLIKY

Irská republika se nachází na Irském ostrově, kde zabírá zhruba 5/6 rozlohy ostrova. Sousedí se Severním Irskem, které je součástí Spojeného království. Úředním jazykem je angličtina a irština. Státním zřízením je unitární republika s dvoukomorovým parlamentem – poslanecká sněmovna se 160 členy a senát s 60 členy. Vláda se skládá z předsedy (Taoiseach), místopředsedy a z 14 ministrů. Území Irské republiky se nejčastěji dělí na 26 historických okresů (county), pro samosprávu je těchto okresů celkem 34 (30).

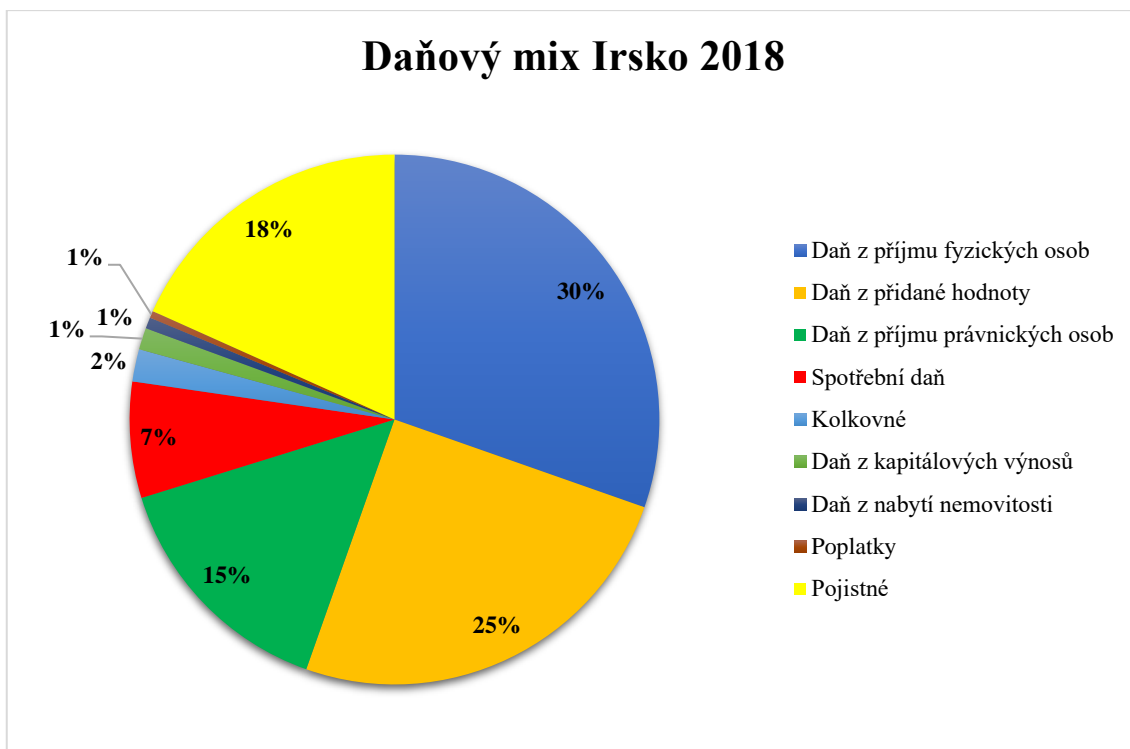
Irská republika je členem Evropské unie od roku 1973, euro přijala 1. ledna 1999 (31).

Hlavními zdroji irského hospodářství v roce 2018 byla zejména odvětví průmyslu (36,5 %), informační a komunikační služby (12,1 %), velkoobchod a maloobchod, doprava, ubytování, stravování, pohostinství (11,7 %) a veřejná správa, obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (10,5 %) (32).

V období poslední hospodářské krize v letech 2007-2008 byla irská ekonomika výrazně zasažena z důvodu silných vazeb na vývoz do USA a přeinvestování stavebního sektoru. Irsko požádalo o poskytnutí záchranného balíčku od Evropské unie a v letech 2011-2014 byla zvyšována daňová zátěž poplatníků. Od roku 2017 už vláda pracovala s „výdajově pozitivním“ rozpočtem a ekonomická situace země se zlepšovala, v roce 2019 byla kreditní důvěryhodnost ohodnocena A+ (30).

Začátkem února 2020 se konaly předčasné parlamentní volby, ve kterých tři velké strany získaly podobný počet hlasů a žádná z nich tak nemohla sama sestavit většinu. Ani v dubnu nemělo Irsko sestavenou novou vládu, ale dvě dlouholeté rivalské strany Fine Gael a Fianna Fáil se blížily k formování vládní koalice (33).

Největší daňové odvody v Irsku jsou tvořené **příjmovými daněmi** (income taxes), **transakčními daněmi** (taxes on transactions) a **daněmi z kapitálu** (taxes on capital). Z toho příjmové daně tvoří daň z příjmů fyzických a právnických osob, transakční daně tvoří daň z přidané hodnoty, cla, kolkovné, daň z kapitálových výnosů a daň dědická a darovací a největší odvody u kapitálových daní tvoří daň z nemovitostí (34, s. 1).

Graf 3 Daňový mix Irsko

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 35, s. 40)

3.1 Daň z příjmů fyzických osob v Irsku

Právní úprava daně z příjmu fyzických osob (Income Tax) v Irské republice vychází ze zákona Tax Consolidation Act 1997 (TCA 1997) a každoročně je aktualizována ve Finance Acts. Některé daňové normy jsou dále upravovány v regulacích nebo zákonných předpisech, které jsou vydávány komisaři finančního úřadu (Revenue Commissioners) (34, s. 1).

Zdaňovacím obdobím je od roku 2002 kalendářní rok, dříve bylo období od 6. dubna do 5. dubna následujícího roku. Daň z příjmů platí všichni jednotlivci, až na některé výjimky, přičemž existují dvě metody placení daně. První metoda se nazývá **PAYE – Pay as you earn** neboli „plat, jak vyděláš“ a daň je strhávána z platu. Tato metoda je podobná českým zálohám na dani ze zaměstnání. Druhá metoda placení daně je **Self-assessment** systém neboli vlastní přiznání daní, které podávají živnostníci nebo ti, kteří mají komě příjmu ze zaměstnání ještě další příjem (35, s. 229).

3.1.1 Daňové subjekty

Poplatníky daně z příjmu fyzických osob jsou osoby, které mají statut rezidenta, běžného rezidenta nebo mají daňový domicil v Irské republice. Za **rezidenta** považuje s819 TCA97 fyzickou osobu, která se zdržuje na území Irska:

- a) trvale nebo několikrát za zdaňovací období, po dobu celkem 183 dnů nebo více,*
- b) trvale nebo několikrát za současné a předchozí zdaňovací období v celkovém součtu 280 dnů a více (36).*

Rezident zdaňuje veškeré své irské i světové příjmy. Za **běžného rezidenta** je považována fyzická osoba, která byla daňovým rezidentem Irska ve všech třech předcházejících letech před aktuálním zdaňovacím obdobím. Běžný rezident zdaňuje své irské a zahraniční příjmy kromě zahraničních příjmů, které jsou ze zdanění vyňaty. Poplatníci, kteří nejsou rezidenti ani běžní rezidenti, zdaňují pouze příjmy plynoucí ze zaměstnání, profese nebo podnikání vykonávaných v Irsku (35, s. 242-249).

3.1.2 Registrace k dani

Registrace k dani je povinná pro poplatníky, kteří si zakládají živnost (Sole trade) nebo společnost (Partnership). (37) Poplatníci, kteří mají příjem zdaňovaný skrz PAYE systém, jsou registrováni svým zaměstnavatelem. Poplatník musí mít přidělené registrační číslo – Personal Public Service Number (PPSN), které přiděluje úřad práce a slouží nejen k výběru daně, ale i při využívání veřejných zdravotnických služeb či služeb sociální péče apod (38).

3.1.3 Pojistné

Universal social charge (USC) je univerzální sociální poplatek, který od roku 2011 nahradil poplatek z příjmu a zdravotní poplatek. Je to daň, která je odváděna z hrubého příjmu poplatníka před odpočty a slevami, který přesahuje roční limit 13 000 €, příjem pod tento limit nepodléhá USC poplatku. Druhy příjmů, které se započítávají do základu pro USC, jsou příjmy ze zaměstnání i se zdanitelnými bonusy, příjmy z profesí a podnikání, příjmy z pronájmů, dividend a akcií. Sazba tohoto příspěvku se počítá jako součet procent z částky přesahující stanovené limity (39).

Základní sazby pro poplatníky mající příjmy pouze ze zaměstnání ve věku do 70 let jsou uvedeny níže v tabulce. Pokud je poplatníkovi přes 70 let a má příjem do 60 000 €, uplatňuje pouze první dvě sazby. V případě, že poplatníkův příjem mimo zaměstnání přesáhne 100 000 €, zdaňuje tento přebytek 11% sazbou (34, str. 163).

Tabulka 4 Sazby USC – zaměstnanci

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 34, s. 163)

Rozmezí ročního hrubého příjmu	sazba
0 - 12 012 €	0,5 %
12 012 € - 19 874 €	2,0 %
19 875 € - 70 044 €	4,5 %
nad 70 044 €	8,0 %

Pay related social insurance (PRSI) je platba sociálního pojištění, které vybírá národní Fond sociálního pojištění a tato platba je obecně povinná. PRSI platí osoby ve věkovém rozmezí od 16 let do 66 let, kteří:

- a) jsou zaměstnaní na plný nebo poloviční úvazek a jejich týdenní mzda přesahuje 38 €
- b) jsou osoby samostatně výdělečně činné s příjmem 5 000 € a více za zdaňovací období

Na platbě se podílejí i zaměstnavatelé. Příspěvky na sociální pojištění jsou rozděleny do několika kategorií podle typu zaměstnání a výše hrubého příjmu zaměstnance. Většina zaměstnanců spadá do kategorie **A**, mají tak nárok na čerpání všech sociálních příspěvků a důchodů. Sazba pro tyto zaměstnance je 0 % při týdenním mzdě 38 € - 352 €, nad 352,01 € jsou to 4 % z týdenní mzdy. Pokud je týdenní příjem v rozmezí od 352 € do 424 €, může si zaměstnanec snížit odvody PRSI kreditem až 12 €. Pro zaměstnavatele je sazba 8,7 % pro týdenní příjmy do 386 €. Nad tento limit platí zaměstnavatel 10,95 %. Samostatně výdělečně činné osoby s ročním příjmem nad 5 000 € spadají do kategorie **S**, také s 4% sazbou (34, s. 157-161).

Ostatní kategorie příjmů a typů zaměstnání spadají do jiných kategorií pro pojištění, celkem jich je 11 (40).

3.1.4 Předmět daně

Pro spočítání základu daně z příjmu fyzických osob je potřeba určit předmět daně. Předmětem daně jsou zdanitelné příjmy uvedené v s18-20 TCA97 a dělí se do tří kategorií – Schedule D, Schedule E a Schedule F. Pro určení daně je důležité správně zařadit jednotlivé příjmy podle jejich zdroje, protože na různé druhy příjmů jsou aplikována jiná pravidla a úlevy (34, s. 8).

Podrobné rozdělení těchto příjmů bude vymezeno v následujících podkapitolách.

Některé příjmy jsou od daně osvobozené a do základu daně se nezahrnují. Mezi tyto příjmy patří např.:

- a) příjmy z děl umělců až do výše 50 000 € (s195 TCA97)*
- b) příjmy z lesnictví (s232 TCA97)*
- c) příjmy z invalidních dávek (s189 – s189A TCA97)*
- d) příjmy z dobročinných sbírek nemocným (s190 – s192 TCA97)*
- e) příjmy z dávek pěstounům (s192B TCA97)*
- f) příjmy z loterií (s216 TCA97)*
- g) příjmy ze spořicíh certifikátů (s42 TCA97)*

I když jsou tyto příjmy osvobozené od daně, musí je poplatník uvádět v daňovém přiznání (35, s. 231-233).

Dani také nepodléhají příjmy osob starších 65 let, jejichž příjem nepřesáhne 18 000 € pro jednotlivce nebo 36 000 € pro manželský nebo registrovaný pár ve společném zdanění (41).

3.1.4.1 Schedule D

Příjmy podle Schedule D jsou dále rozděleny na pět dílů (Cases). Jednotlivé díly mají opět své charakteristiky a pravidla, podle kterých se pak vypočítává zdanitelný příjem a jejich rozdělení je následující:

- a) Case I – příjmy z podnikání*
- b) Case II – příjmy z výkonu profese*
- c) Case III – nezdaněné úroky a příjem ze zahraničí*
- d) Case IV – ostatní příjmy*

e) *Case V – příjmy z pronájmu irských nemovitostí* (42, s. 110).

Case I a II příjmy z podnikání a příjmy z výkonu profese – jsou velmi podobné, proto se na ně aplikují obdobná pravidla.

Definice podnikání je uvedena v s3 TCA97 jako *každý obchod, výroba, podnik nebo záměr za účelem obchodování* (36).

Zda se jedná o podnikání či nikoli se určuje nejčastěji pomocí judikatury nebo podle převzatých pravidel pro podnikání ze Spojeného království, která jsou známá jako znaky podnikání (*Badges of Trade*), mezi které patří: účel pořízení majetku, délka doby vlastnictví, frekvence podobné transakce, doplňkové práce, okolnosti prodeje a motiv transakce. Podnikateli jsou např. prodejci, řemeslníci, zemědělci atd (35, s. 347-349).

Profese není zákonem definována a nejčastěji se určuje na základě těchto znaků:

- poplatník je členem profesního sdružení nebo skupiny
- členství v této skupině je podmíněno složením zkoušky
- povolání vyžaduje intelektuální dovednosti
- ve vztahu ke klientovi je poplatník dodavatelem, ne zaměstnancem

Profesí jsou např. lékaři, učitelé, herci, novináři, architekti, účetní atd (34, s. 15). Poplatník je povinen vést účetnictví podle s886 TCA97 a na vyžádání dokládat tyto údaje správci daně k vypočtené daňové povinnosti (43).

Dílčí základ Case I a II se skládá z příjmů za zdaňovací období snížené o daňové výdaje, kterými jsou např. výdaje na ochranné známky a know-how, zřizovací výdaje, náklady na školení zaměstnanců před zahájením podnikání, nákup zboží za účelem dalšího prodeje, provozní náklady na vozidla nebo stroje používané k podnikání nebo profesi atd (44).

Case III příjmy z nezdaněných úroků a příjmy ze zahraničí zahrnují příjmy z těchto zdrojů:

- *úroky, renty a další roční platby, které nejsou zdaněny u zdroje*
- *úroky ze státních cenných papírů*
- *příjem členů Evropského parlamentu vyplácený z rozpočtu Evropské unie*

- *úroky původem mimo EU, které by byly zdaněny srážkovou daní, pokud by byly vypláceny v Irsku*
- *dividendy ze Spojeného království vyplácené akcionáři s irskou rezidencí*
- *příjmy ze zahraničí podle smluv o zamezení dvojího zdanění*

Dílčím základem Case III je podle s70 TCA97 skutečný příjem vzniklý v průběhu zdaňovacího období. Příjem lze snížit o výdaje pouze u zahraničního příjmu z nájmu (35, s. 452-454).

Case IV ostatní příjmy zahrnují veškeré roční příjmy, které nejsou zdaňovány v jiných oddílech nebo kategoriích. Lze je rozdělit na dva druhy, a to na ostatní příjem a příjem zákonem vymezený ke zdaňování v tomto oddíle. Příkladem ostatního příjmu jsou příležitostné příjmy z pronájmu movitých věcí, pronájem prostor, u kterých není vztah mezi pronajímatelem a nájemcem, poplatky za přepravu, příležitostné autorské honoráře apod (45).

Zákonem vymezeným příjem zdaněným v Case IV jsou:

- *příjmy podléhající srážkové dani*
- *příjmy z prodeje patentových práv s757 TCA97*
- *nerozdělené zisky ze společného podnikání (Partnership) s1008 TCA97*
- *příjmy podléhající depozitní úrokové dani (DIRT) s256 TCA97*
- *příjmy obdržené po ukončení podnikání či profese s95 TCA97*
- *příjmy z nelegálních aktivit (35, s. 454).*

Dílčím základem Case IV je podle s74 TCA97 součet skutečných příjmů dosažených v průběhu zdaňovacího období. Zákon nestanoví konkrétní výdaje, kterými by bylo možné příjmy snížit, ale v praxi je možné odečíst výdaje související s dosažením příjmů v kategorii Case IV (34, str. 98).

Case V příjmy z pronájmu nemovitosti zahrnují příjmy z pronájmu pozemků a nemovitostí na území Irské republiky a pronájmu věcného břemena – jakéhokoliv práva nebo výsady k užívání pozemku k pronájmu např. reklamní plochy (45).

Ze zdanění je osvobozen příjem za pronájem pokoje (Rent a room relief) podle s216A TCA97, který nepřesáhne částku 14 000 € za rok a nájemce pokoj využívá 28 a více po

sobě jdoucích dní. Toto pravidlo se nevztahuje na osoby a příjem je osvobozen, pokud je pokoj poskytnut:

- a) studentovi,
- b) nájemníkovi, který pokoj využívá minimálně čtyři dny v týdnu po dobu čtyř po sobě jdoucích týdnů
- c) nájemníkovi rezidentovi nebo běžnému rezidentovi Irska, který je mentálně nebo zdravotně postižený (35, s. 466-467).

Dílčím základem daně je příjem z nájmu za zdaňovací období snížený o výdaje, kterými podle s97 (2) TCA97 jsou výdaje spojené s údržbou a opravami nemovitosti, výdaje na zboží nebo služby poskytnuté v souvislosti s pronájmem, nájemné za pozemek příslušící nemovitosti (ground rent) nebo ztráta z minulých let (35, s. 462-463).

3.1.4.2 Schedule E

Příjmy ze zaměstnání zahrnují veškeré příjmy ze zaměstnaneckého poměru a odměn ředitelů. Příjmy ze zaměstnání jsou obvykle zdaňovány přes systém PAYE, kde je daň společně s poplatky PRSI a USC odváděna přímo z výplaty poplatníka. Některé benefity poskytnuté zaměstnanci také podléhají zdanění v tomto oddíle (34, s. 73).

Předmětem daně podle s19 odst. 2 TCA97 jsou příjmy z veřejných funkcí a zaměstnání, kde poplatník dostává plat, mzdu nebo jiný druh peněžního i nepeněžního příjmu (36).

Pokud zaměstnavatel poskytuje svým zaměstnancům i nepeněžní příjmy, tzv. Benefits-in-kind, zahrnují se také do základu daně. Příkladem těchto benefitů je např. příjem ve formě využívání firemního auta podle s121 TCA97, kde do základu daně vstupuje % ze vstupní ceny vozidla podle počtu ujetých kilometrů za zdaňovací období. Dalším možným benefitem je poskytnutí ubytování (s118 TCA97), zvýhodněná půjčka a poskytnutí dalších aktiv k soukromé spotřebě kromě výše zmíněných (s122 TCA97) (35, s. 497-503).

Dílčím základem daně podle Schedule E je podle s112 TCA97 skutečná suma všech mezd, platů a výnosů ze zaměstnání nebo výkonu funkce za zdaňovací období. Položky snižující základ daně v tomto oddíle stanoví s114 TCA97 a jedná se o výdaje na cestovné spojené s výkonem zaměstnání, výdaje na speciální oblečení a náradí a výdaje na knihy a noviny pro zaměstnané novináře (35, s. 479-483).

3.1.4.3 Schedule F

Podle s20 TCA97 se v tomto ustanovení zdaňují příjmy fyzických osob z vyplacených dividend a dalších rozdělených zisků ze společností sídlících na území Irska. Další rozdělení zisků (other distributions) zahrnuje např. dividendy ze závazků, úroky z bonusových cenných papírů, úroky z cenných papírů spojených s akciemi společnosti apod. Dílčím základem Schedule F jsou skutečné dividendy a další rozdělení zisků za zdaňovací období. Daň může být u některých poplatníků zajištěna srážkovou daní z dividend (dividend withholding tax – DWT) ve standardní sazbě 20 %. Sražená daň se započítává jako záloha a v případě uplatnění vratitelných slev v daňovém přiznání ji lze získat zpět (35, s. 470).

3.1.5 Základ daně

Hrubý příjem tvoří součty dílčích daňových základů podle oddílů D-F snížené o daňově uznatelné odpočty. Celkový příjem je hrubý příjem po odečtení poplatků. Od celkového příjmu se pak odečtou úlevy přípustné podle mezní daňové sazby poplatníka a tato částka tvoří zdanitelný základ daně (35, s. 273).

3.1.6 Daňové úlevy

Od celkového příjmu lze odečíst daňové úlevy, které snižují zdanitelný základ daně. Pokud má poplatník celkové příjmy vyšší, než je mezní hranice, zdaňuje se zůstatek po odečtení daňových úlev vyšší sazbou daně. V opačném případě se zůstatek zdaňuje standardní sazbou daně. Mezi daňové úlevy patří například:

- *výdaje na péči o invalidní osobu až do 75 000 € (s467 TCA97)*
- *podpora pro poprvé nakupující nemovitost k bydlení až do 20 000 € a 5 % nákupní ceny nemovitosti (s477C TCA97)*
- *úleva pro plátce stálého zdravotního pojištění do výše 10 % poplatníkovy příjmu ze zaměstnání (s471 TCA97)*
- *dary ministerstvu financí (s483 TCA97)*
- *dary vybraným sportovním organizacím (s847A TCA97) (35, s. 287-292).*

3.1.7 Sazba daně

Daň z příjmů fyzických osob v Irsku má dvě sazby, a to standardní sazbu 20 % a zvýšenou sazbu 40 %. Limit pro použití zvýšené sazby se liší podle poplatníkovy situace. Příjem do limitu se nazývá standardní pásmo daňové sazby a zdaní se nižší sazbou, částka přesahující limit se zdaní vyšší sazbou (46).

Pro zdaňovací období roku 2019 jsou limity následující:

Tabulka 5 Limity příjmů pro sazbu daně

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 42, s. 112)

poplatníková situace	limit
svobodný/ovdovělý poplatník	35 300 €
samoživitel/ka	39 300 €
manželé s jedním příjmem	44 300 €
manželé se dvěma příjmy celkem	70 600 €

Poplatník, jehož celkový příjem přesahuje limit příjmu pro vynětí ze zdanění uvedený v kapitole 4.1.4, ale je nižší než jeho dvojnásobek, může požádat o mezní úlevu (Marginal relief). V rámci mezní úlevy je zdaňována pouze část příjmu, která přesahuje mezní limit a tato částka je zdaněna 40% sazbou daně (47).

3.1.8 Daňové kredity

Od vypočtené daně se mohou odečíst nevratitelné a vratitelné kredity. Pokud je daň po odečtení vratitelných kreditů záporná, má poplatník nárok na vrácení vzniklého přeplatku na dani. Nevratitelnými kredity lze snížit daňovou povinnost pouze do nuly. Na osobní daňový kredit má poplatník nárok podle své osobní situace a jeho výše je pro všechny poplatníky stejná (34, s. 114). Osobní daňové kredity jsou uvedeny níže v tabulce:

Tabulka 6 Osobní daňové kredity

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 35, s. 273-279)

poplatníková situace	částka
svobodný	1 650 €
manželé nebo registrovaní partneři	3 300 €
ovdovělá osoba	
- v roce ovdovění	3 300 €
- v následujícím roce po ovdovění bez nezaopatřených dětí	2 190 €
samoživitel/ka	1 650 €
ovdovělý rodič	
- v prvním roce po ovdovění	3 600 €
- ve druhém roce po ovdovění	3 150 €
- ve třetím roce po ovdovění	2 700 €
- ve čtvrtém roce po ovdovění	2 250 €
- v pátém roce po ovdovění	1 800 €
domácí pečovatel	1 500 €
invalidní dítě	3 300 €
svobodná/ovdovělá osoba nad 65 let	245 €
manželé nebo registrovaní partneři nad 65 let	490 €
zaměstnaná osoba (PAYE)	1 650 €
zaměstnaná osoba (Self-assesment)	1 350 €
slepá osoba	1 650 €
manželé nebo registrovaní partneři, oba slepí	3 300 €

Vratitelné bonusy zahrnují již zaplacené zálohy na dani a poplatník má právo na jejich vrácení v případě, že zaplacené zálohy převyšují skutečnou daňovou povinnost. K vratitelným zálohám patří zaplacené zálohy ze mzdy, srážková daň z dividend, srážková daň z profesionálních služeb, daň z významných dodavatelských smluv, daň z ročních plateb, daň z úroku z vkladu (35, s. 285-286).

3.1.9 Výpočet daně

Výpočet daňové povinnosti zahrnuje zjištění zdanitelných příjmů a zahrnutí do odpovídajících Schedules a Cases, podle kterých se pak uplatňují daňové výdaje. Součtem jednotlivých oddílů vypočteme hrubý základ daně, od kterého se odečte daňová ztráta z Case I/II, pokud vznikla během zdaňovacího období, a osvobozené poplatky zaplacené ve zdaňovacím období. Takto vypočtený celkový základ daně se pak sníží o

daňové úlevy a výsledkem je zdanitelný základ daně. Na zdanitelný základ daně se aplikuje daňová sazba podle poplatníkovy osobní situace a od vypočtené daně se odečtou nevratitelné daňové kredity a vratitelné kredity, což jsou např. již zaplacené zálohy.

Tabulka 7 Výpočet daňové povinnosti irského poplatníka

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 35, s. 239-240)

Příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob a nejsou osvobozené, zdaňované podle jednotlivých dílčích základů daně	
Schedule D	součet dílčích základů Cases I-V
+ Schedule E	dílčí základ ze zaměstnání
+ Schedule F	dílčí základ z dividend a dalších rozdělených zisků
= HRUBÝ ZÁKLAD DANĚ	
- ztráty Cases I/II	
= ZÁKLAD DANĚ	
- daňové úlevy	odčitatelné od základu daně
= ZDANITELNÝ ZÁKLAD DANĚ	výběr daňového limitu dle situace poplatníka
STANDARDNÍ DAŇ	20 % do limitu
ZVÝŠENÁ DAŇ	40 % nad limit
= CELKOVÁ DAŇ	
- nevratitelné daňové kredity	osobní slevy
+ PRSI	výpočet dle poplatníkovy situace
+ USC	výpočet dle poplatníkovy situace
- vratitelné daňové kredity	zaplacené zálohy
= PŘEPLATEK/NEDOPLATEK	

3.1.10 Daňové přiznání a placení daně

Daňové přiznání nemusí podávat poplatníci, kteří mají zdroje příjmů pouze ze zaměstnání. Daň za ně odvádí jejich zaměstnavatel přes systém PAYE. Daň je odváděna z každé výplaty zaměstnance společně se sociálním pojištěním PRSI a sociálním poplatkem USC (48).

Od 1. ledna 2019 proběhla modernizace PAYE systému a zaměstnanec má nyní povinnost uvádět svůj nárok na slevy se svým daňovým certifikátem TCC (Tax credit certificate) u svého online účtu u správce daně a informovat o změnách týkajících se osobních informací upravujících podmínky pro zdanění, např. rodinný stav. Zaměstnavatel má k dispozici mzdové hlášení o zaměstnanci RPN (Revenue Payroll Notification), kde jsou aktuální informace o poplatníkovi (34, s. 170,174,179).

Všechny údaje o příjmech ze zaměstnání jsou evidovány v online účtu poplatníka *myAccount* na stránkách Revenue. Po skončení zdaňovacího období musí poplatník potvrdit své příjmy ze zaměstnání ve svém daňovém účtu, je mu spočítaná daňová povinnost a odečteny zálohy. Případný vzniklý přeplatek je mu vyplacen zpátky. Potvrzení daně může poplatník PAYE uskutečnit až za čtyři zdaňovací období zpětně (49).

Poplatníci, jejichž příjem tvoří příjmy z podnikání a profesí, příjmy z pronájmu, příjmy z kapitálového majetku, zahraniční příjmy a penze, výživné, příjmy ze zisků z obchodování akciových opcí nebo pobídek, vyřizují své daňové povinnosti přes Self-assessment systém (vlastní přiznání daní). Daňové přiznání se podává přes Revenue online service (ROS) nebo fyzickým podáním (50).

Do 31. října musí poplatník podat daňové přiznání za předchozí zdaňovací období, zaplatit zůstatek splatné daně za předchozí období a zaplatit předběžnou daň (Premiliary tax) vypočtenou na současné zdaňovací období. Výše předběžné daně může být 90 % daně za současné zdaňovací období nebo 100 % daně za předchozí zdaňovací období (35, s. 262-263).

4 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

V následující kapitole bude na modelových příkladech provedeno porovnání daňové povinnosti poplatníků daně z příjmů fyzických osob v České republice a v Irsku. Příklady budou především na zdanění příjmu ze zaměstnání pro různé výše příjmů, využití slev a odpočtů, a s tím související daňová zátěž u poplatníka. Budou zde použity předpisy platné k 31.12. 2019.

Daňová povinnost irského poplatníka je počítána v eurech, pro přepočítání cizí měny se použije jednotný kurz stanovený dle pokynů GFŘ D-42, který je pro zdaňovací období 2019 stanoven na 25,66 Kč/EUR (51).

Pro porovnání různě velkých mezd u českého i irského poplatníka budou použity ukazatele daňové zátěže poplatníka, celkového zdanění poplatníka a průměrné míry zdanění. Ty lze vypočítat pomocí těchto vzorců:

$$\text{Průměrná míra zdanění (\%)} = \frac{\text{daňová povinnost}}{\text{hrubý příjem poplatníka}} \times 100$$

$$\text{Daňové zatížení (\%)} = \frac{\text{daňová povinnost} + \text{pojistné placené zaměstnancem}}{\text{hrubý příjem poplatníka}} \times 100$$

$$\text{Celkové zdanění (\%)} = \frac{\text{daňová povinnost} + \Sigma \text{pojistného}}{\text{hrubý příjem poplatníka} + \text{pojistné zaměstnavatel}} \times 100$$

Průměrná míra zdanění ukazuje podíl poplatníkovy vypočtené daně a jeho hrubého příjmu (52). **Daňové zatížení** vyjadřuje, kolik procent zaměstnancovy hrubé mzdy je z ní přímo jím zapláceno na daních a sociálních poplatcích. **Celkové zdanění** bere v úvahu celkové náklady zaměstnavatele na mzdu zaměstnance a jaká část z ní je odváděna státu na dani a poplatcích (53). Celkové zdanění lze porovnat s ostatními státy ve statistice OECD, v České republice mělo v roce 2019 hodnotu 43,93 %, v Irské republice 33,20 %. Průměrná hodnota celkového zdanění podle OECD byla 35,97 % (54).

4.1 Výpočet daňové povinnosti ze závislé činnosti u českého poplatníka

Jak bylo uvedeno v kapitole 2.1.12, poplatník, který má příjem ze zaměstnání, může požádat svého zaměstnavatele o roční zúčtování podle § 38 h ZDP, pokud mu neplyne

povinnost podat daňové přiznání podle § 38g ZDP. V rámci ročního zúčtování se počítá poplatníková daňová povinnost za zdaňovací období ze základu daně z jeho hrubé mzdy, která se zvyšuje o povinné pojistné. V průběhu roku došlo ke změně sazby odvodů zaměstnavatele sociálního pojistného (SP) z 25 % na 24,8 %. Jelikož změna začala platit v polovině roku, byla pro zjednodušení použita sazba 24,9 % na sociální pojistné placené zaměstnavatelem. U odvodů na SP je stanoven maximální vyměřovací základ, který je roven 48násobku stanovené průměrné mzdy. Pro rok 2019 je stanovená částka rovna 1 569 552 Kč. (55) Pokud poplatníkův hrubý příjem přesáhne tuto částku, odvádí se SP z maximálního vyměřovacího základu. Odvody na zdravotní pojištění (ZP) za zaměstnavatele činí 9 % z hrubé mzdy zaměstnance. Součtem hrubé mzdy, SP a ZP, je tzv. superhrubá mzda, která po zaokrouhlení na celé stokoruny dolů v ročním zúčtování tvoří základ daně. Poplatník si může tento základ snížit o položky podle § 15 ZDP uvedené v kapitole 2.1.6. Z tohoto základu se vypočte 15% daň. V případě hrubé mzdy vyšší než 48násobek stanovené průměrné mzdy se z rozdílu převyšujícího částku 1 569 552 Kč vypočte 7% solidární daň. Vypočtená celková daň se zaokrouhlí na celé koruny nahoru a od této částky se odečítají slevy na které má poplatník nárok uvedené v kapitole 2.1.8. Snížením daně se spočítá poplatníková daňová povinnost případně nárok na daňový bonus. Odvody na sociální a zdravotní pojištění, které platí zaměstnanec, se počítají z hrubé mzdy a jsou ve výši 4,5 % (ZP) a 6,5 % (SP). Čistá mzda, která je zaměstnanci vyplacena, se spočítá z hrubé mzdy odečtením daňové povinnosti a odvodů placených zaměstnancem. V rámci ročního zúčtování se od daňové povinnosti odečtou zaplacené měsíční zálohy (56).

V následující tabulce je znázorněn postup výpočtu, který bude v další části práce používán pro různé výše příjmů:

Tabulka 8 Výpočet roční daňové povinnosti českého poplatníka

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet roční daňové povinnosti	Kč
Hrubá měsíční mzda	13 350 Kč
Hrubá roční mzda	160 200 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	39 890 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	14 418 Kč
Superhrubá mzda	214 508 Kč
Základ daně	214 500 Kč
Snížení základu daně	- Kč
Daň 15 %	32 175 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daňová povinnost	7 335 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	7 209 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	10 413 Kč
Čistá mzda	135 243 Kč

Pro porovnání daňové zátěže poplatníka budou použity násobky průměrné mzdy, která v roce 2019 činila 34 125 Kč hrubého, a minimální mzdy, která činila 13 350 Kč (57). Poplatník č. 1 pobírá minimální mzdu, poplatník č.2 0,75násobek průměrné mzdy, poplatník č. 3 pobírá průměrnou mzdu. Poplatníci č. 4, 5 a 6 pobírají násobky průměrné mzdy, konkrétně 2násobek, 4násobek a 6násobek. V prvním modelovém příkladu bude použita základní sleva na poplatníka, v dalším daňové zvýhodnění na děti a v posledním příkladu bude uplatněno snížení daňového základu a využití dalších slev.

4.1.1 Modelový příklad – základní sleva na poplatníka

V následujících příkladech bude spočítána daňová povinnost českého poplatníka, který podepsal u svého zaměstnavatele prohlášení k dani a uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka podle § 35ba odst. 1 a) ZDP v celkové hodnotě 24 840 Kč.

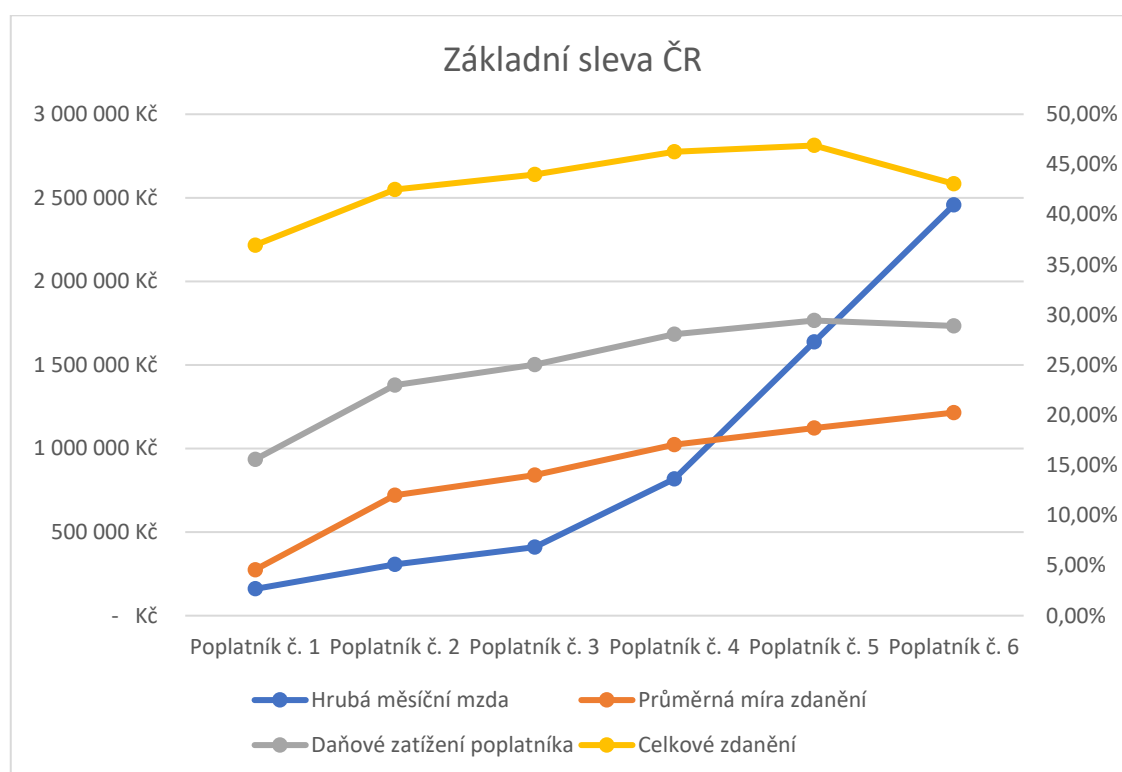
Tabulka 9 Výpočet roční daňové povinnosti – základní sleva na poplatníka v ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Poplatník č. 1	Poplatník č. 2	Poplatník č. 3
Hrubá měsíční mzda	13 350 Kč	25 600 Kč	34 125 Kč
Hrubá roční mzda	160 200 Kč	307 200 Kč	409 500 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	39 890 Kč	76 493 Kč	101 966 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	14 418 Kč	27 648 Kč	36 855 Kč
Superhrubá mzda	214 508 Kč	411 341 Kč	548 321 Kč
Základ daně	214 500 Kč	411 300 Kč	548 300 Kč
Daň 15 %	32 175 Kč	61 695 Kč	82 245 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč	- Kč	- Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Daňová povinnost	7 335 Kč	36 855 Kč	57 405 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	7 209 Kč	13 824 Kč	18 428 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	10 413 Kč	19 968 Kč	26 618 Kč
Čistá mzda	135 243 Kč	236 553 Kč	307 049 Kč
Průměrná míra zdanění	4,58 %	12,00 %	14,02 %
Daňové zatížení poplatníka	15,58 %	23,00 %	25,02 %
Celkové zdanění	36,95 %	42,49 %	44,00 %

	Poplatník č. 4	Poplatník č. 5	Poplatník č. 6
Hrubá měsíční mzda	68 250 Kč	136 500 Kč	204 750 Kč
Hrubá roční mzda	819 000 Kč	1 638 000 Kč	2 457 000 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	203 931 Kč	390 819 Kč	390 819 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	73 710 Kč	147 420 Kč	221 130 Kč
Superhrubá mzda	1 096 641 Kč	2 176 239 Kč	3 068 949 Kč
Základ daně	1 096 600 Kč	2 176 200 Kč	3 068 900 Kč
Daň 15 %	164 490 Kč	326 430 Kč	460 335 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč	4 791 Kč	62 122 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Daňová povinnost	139 650 Kč	306 381 Kč	497 617 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	36 855 Kč	73 709 Kč	110 565 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	53 235 Kč	102 021 Kč	102 021 Kč
Čistá mzda	589 260 Kč	1 155 889 Kč	1 746 797 Kč
Průměrná míra zdanění	17,05 %	18,70 %	20,25 %
Daňové zatížení poplatníka	28,05 %	29,43 %	28,91 %
Celkové zdanění	46,27 %	46,89 %	43,08 %

Jak lze poznat z tabulky, nejnižší daňová povinnost vzniká Poplatníkovi č. 1, jelikož má nejnižší příjem, ale i přesto platí daň, protože základní sleva nepokryje jeho celou daňovou povinnost. Jeho průměrná míra zdanění dosahuje 4,58 % což proti Poplatníkovi č. 2 představuje rozdíl 7,42 procentních bodů. S rostoucím příjmem roste i daňová povinnost, hodnota průměrné míry zdanění a daňového zatížení od Poplatníka č. 2 roste přibližně lineárně, zatímco celkové zdanění je u Poplatníka č. 6 nižší než u Poplatníka č.5. U Poplatníků č. 5 a 6 totiž hrubá roční mzda přesahuje 48násobek stanovené průměrné mzdy a odvody na sociální pojistné jsou v maximální výši a dále se nezvyšují. U obou těchto poplatníků také vzniká povinnost na odvod solidární daně ve výši 7 % z hodnoty přesahující 48násobek stanovené průměrné mzdy.

Graf 4 Základní sleva na poplatníka ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování)

4.1.2 Modelový příklad – základní sleva na poplatníka, sleva na 1. dítě

Druhá ukáзка zohledňuje situaci, kdy poplatník podepsal u svého zaměstnavatele prohlášení k dani a uplatňuje slevu na poplatníka a také daňové zvýhodnění na 1. dítě podle § 35c ZDP, které je pro rok 2019 ve výši 15 204 Kč. Pokud je daňová povinnost nižší než nárok na slevy a daňové zvýhodnění, je přeplatek poplatníkovi vyplacen zpět.

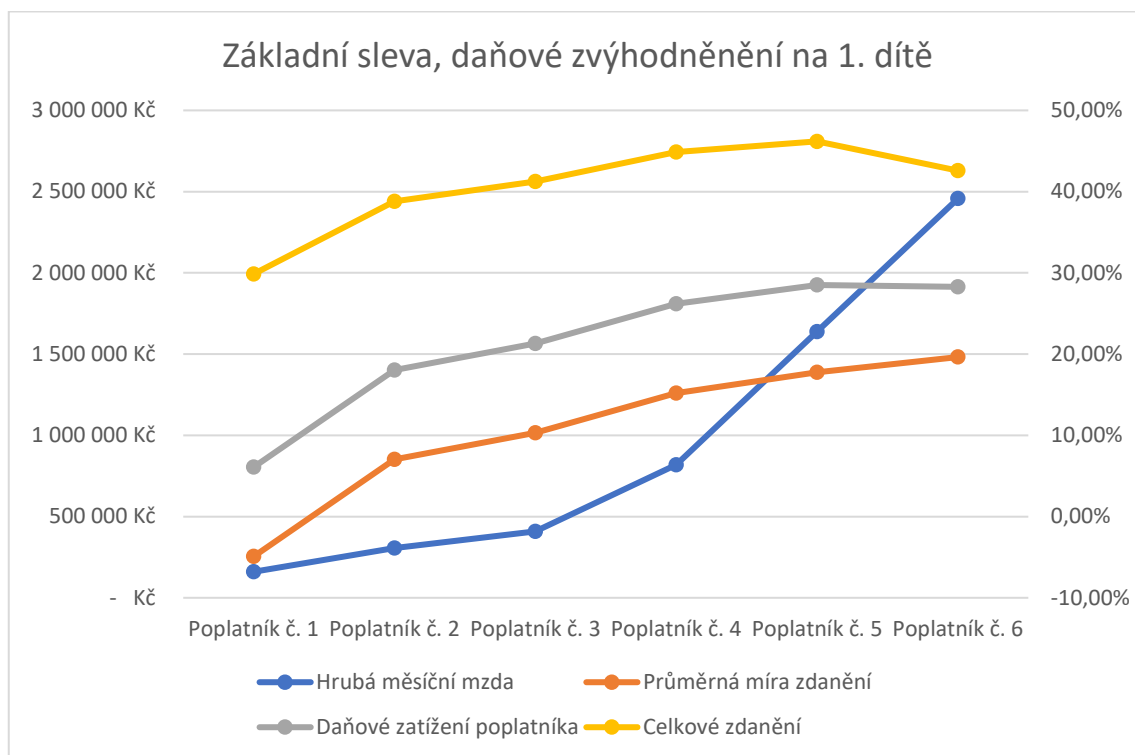
Tabulka 10 Výpočet roční daňové povinnosti – základní sleva + daňové zvýhodnění na 1. dítě v ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Poplatník č. 1	Poplatník č. 2	Poplatník č. 3
Hrubá měsíční mzda	13 350 Kč	25 600 Kč	34 125 Kč
Hrubá roční mzda	160 200 Kč	307 200 Kč	409 500 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	39 890 Kč	76 493 Kč	101 966 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	14 418 Kč	27 648 Kč	36 855 Kč
Superhrubá mzda	214 508 Kč	411 341 Kč	548 321 Kč
Základ daně	214 500 Kč	411 300 Kč	548 300 Kč
Daň 15 %	32 175 Kč	61 695 Kč	82 245 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč	- Kč	- Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Sleva na 1. dítě	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč
Daňová povinnost	- 7 869 Kč	21 651 Kč	42 201 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	7 209 Kč	13 824 Kč	18 428 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	10 413 Kč	19 968 Kč	26 618 Kč
Čistá mzda	150 447 Kč	251 757 Kč	322 254 Kč
Průměrná míra zdanění	-4,91 %	7,05 %	10,31 %
Daňové zatížení poplatníka	6,09 %	18,05 %	21,31 %
Celkové zdanění	29,86 %	38,80 %	41,23 %

	Poplatník č. 4	Poplatník č. 5	Poplatník č. 6
Hrubá měsíční mzda	68 250 Kč	136 500 Kč	204 750 Kč
Hrubá roční mzda	819 000 Kč	1 638 000 Kč	2 457 000 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	203 931 Kč	390 819 Kč	390 819 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	73 710 Kč	147 420 Kč	221 130 Kč
Superhrubá mzda	1 096 641 Kč	2 176 239 Kč	3 068 949 Kč
Základ daně	1 096 600 Kč	2 176 200 Kč	3 068 900 Kč
Daň 15 %	164 490 Kč	326 430 Kč	460 335 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč	4 791 Kč	62 122 Kč
Sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Sleva na 1. dítě	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč
Daňová povinnost	124 446 Kč	291 177 Kč	482 413 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	36 855 Kč	73 710 Kč	110 565 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	53 235 Kč	102 021 Kč	102 021 Kč
Čistá mzda	604 464 Kč	1 171 092 Kč	1 762 001 Kč
Průměrná míra zdanění	15,19 %	17,78 %	19,63 %
Daňové zatížení poplatníka	26,19 %	28,50 %	28,29 %
Celkové zdanění	44,88 %	46,19 %	42,59 %

U výpočtu daňové povinnosti s nárokem na slevy a daňové zvýhodnění se nejdříve od vypočtené daně odečtou slevy a až poté se jako sleva použije daňové zvýhodnění. Pokud využitím daňového zvýhodnění na dítě dojde k záporné daňové povinnosti, vzniká nárok na vratitelný přeplatek, jak je to vidět u Poplatníka č.1. Daňové zatížení i celkové zdanění se díky využití slevě u všech modelových poplatníků snížilo o několik procentních bodů a poplatníci mají též vyšší čistou mzdu.

Graf 5 Sleva na poplatníka, daňové zvýhodnění na 1. dítě ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování)

4.1.3 Modelový příklad – čtená zvýhodnění a snížení základu daně

Pro demonstraci výrazných slev a snížení základu daně bylo zvoleno následující: Snížení základu daně podle § 15 odst. 1 ZDP bezúplatné plnění do maximální výše 15 % základu daně, pro srovnatelné měření s modelovými irskými poplatníky je zvolena výše 10 % základu daně. Dále uplatnění základní slevy na poplatníka, slevy na manželku podle § 35 ba odst. 1 b) ZDP ve výši 24 840 Kč, která má roční příjmy nižší než 68 000 Kč, daňové zvýhodnění na 1. a 2. dítě, ve výši 15 204 Kč a 19 404 Kč.

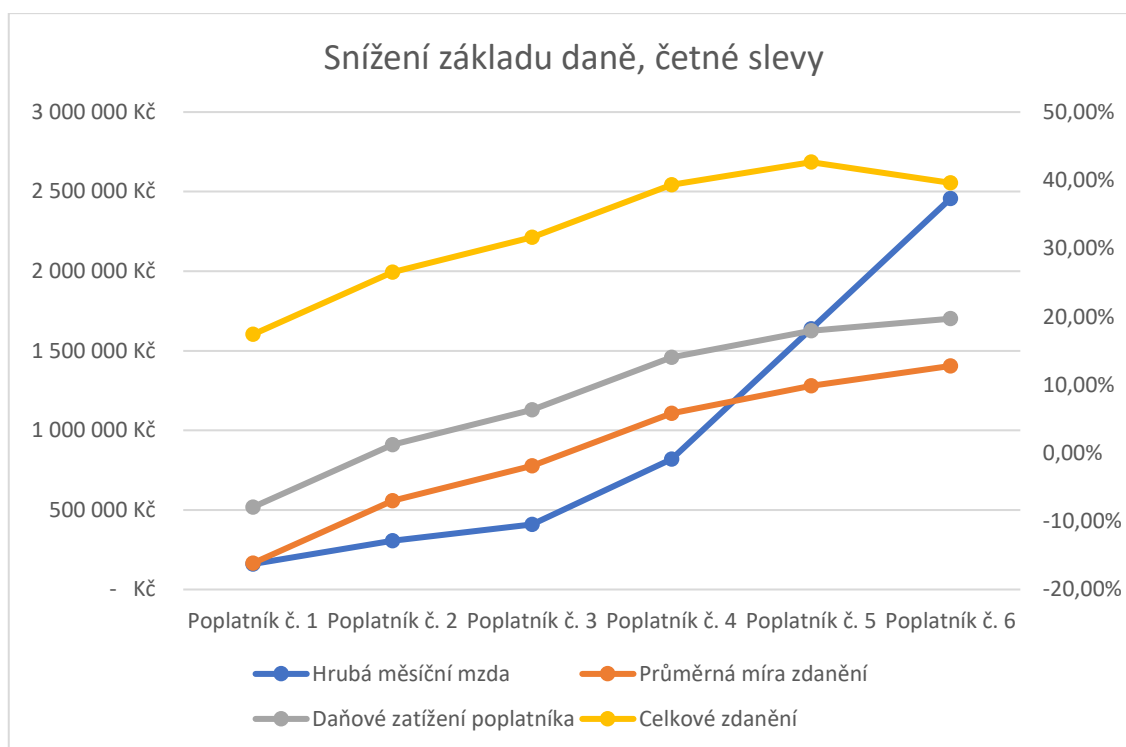
Tabulka 11 Výpočet roční daňové povinnosti – snížení základu daně a četná zvýhodnění v ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Poplatník č. 1	Poplatník č. 2	Poplatník č. 3
Hrubá měsíční mzda	13 350 Kč	25 600 Kč	34 125 Kč
Hrubá roční mzda	160 200 Kč	307 200 Kč	409 500 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	39 890 Kč	76 493 Kč	101 966 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	14 418 Kč	27 648 Kč	36 855 Kč
Superhrubá mzda	214 508 Kč	411 341 Kč	548 321 Kč
Nezdanitelná část – dar	21 451 Kč	41 134 Kč	54 832 Kč
Snížený a zaokrouhlený ZD	193 000 Kč	370 200 Kč	493 400 Kč
Daň 15 %	28 950 Kč	55 530 Kč	74 010 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč	- Kč	- Kč
sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
sleva na manželku	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
sleva na 1. dítě	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč
sleva na 2 dítě	19 404 Kč	19 404 Kč	19 404 Kč
Daňová povinnost	- 34 608 Kč	- 28 758 Kč	- 10 278 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	7 209 Kč	13 824 Kč	18 428 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	10 413 Kč	19 968 Kč	26 618 Kč
Čistá mzda	177 186 Kč	302 166 Kč	374 732 Kč
Průměrná míra zdanění	-16,13 %	-6,99 %	-1,87 %
Daňové zatížení poplatníka	-7,92 %	1,22 %	6,34 %
Celkové zdanění	17,40 %	26,54 %	31,66 %

	Poplatník č. 4	Poplatník č. 5	Poplatník č. 6
Hrubá měsíční mzda	68 250 Kč	136 500 Kč	204 750 Kč
Hrubá roční mzda	819 000 Kč	1 638 000 Kč	2 457 000 Kč
SP zaměstnavatel 24,9 %	203 931 Kč	390 819 Kč	390 819 Kč
ZP zaměstnavatel 9 %	73 710 Kč	147 420 Kč	221 130 Kč
Superhrubá mzda	1 096 641 Kč	2 176 239 Kč	3 068 949 Kč
Nezdanitelná část – dar	109 664 Kč	217 624 Kč	306 895 Kč
Snížený a zaokrouhlený ZD	986 900 Kč	1 958 600 Kč	2 762 000 Kč
Daň 15 %	148 035 Kč	293 790 Kč	414 300 Kč
Solidární daň 7 %	- Kč	4 791 Kč	62 122 Kč
sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
sleva na manželku	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
sleva na 1. dítě	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč
sleva na 2 dítě	19 404 Kč	19 404 Kč	19 404 Kč
Daňová povinnost	63 747 Kč	214 293 Kč	392 134 Kč
ZP zaměstnanec 4,5 %	36 855 Kč	73 710 Kč	110 565 Kč
SP zaměstnanec 6,5 %	53 235 Kč	102 021 Kč	102 021 Kč
Čistá mzda	665 163 Kč	1 247 976 Kč	1 852 280 Kč
Průměrná míra zdanění	5,81 %	9,85 %	12,78 %
Daňové zatížení poplatníka	14,03 %	17,92 %	19,70 %
Celkové zdanění	39,35 %	42,65 %	39,64 %

Při využití položek snižujících základ daně, které jsou uvedeny v kapitole 2.1.6, se nejdříve vypočte povinné pojistné z hrubé mzdy. Součtem pojistného za zaměstnavatele a hrubé mzdy vznikne základ daně, od kterého se položky snižující základ daně odečtou. Platba povinného pojistného tak zůstává neměnná v porovnání s předchozími variantami příkladů. Díky snížení základu daně je i vypočtená daň nižší. Při využití slevy na poplatníka a na manželku lze daň snížit pouze do nuly, vratitelný přeplatek lze získat pouze z daňových zvýhodnění na děti. Proto je u Poplatníka č. 1 záporná daňová povinnost tvořena pouze součtem daňových zvýhodnění na děti a poplatníkovi tak vzniká daňový bonus, který je v rámci ročního zúčtování vyplacen. Daňový bonus obdrží i Poplatník č. 2 a 3. U zbylých poplatníků je daňová povinnost výrazně snížena. Nižší daňové zatížení u Poplatníka č. 6 oproti Poplatníkovi č. 5 je způsobené stropem odvodů na sociální pojistné. U všech poplatníků kleslo celkové zdanění díky uplatnění slev a snížení základu daně pod průměrnou hodnotu v České republice, která byla v roce 2019 43,93 %.

Graf 6 Snížení základu daně, četné slevy v ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování)

4.2 Výpočet daňové povinnosti ze zaměstnání u irského poplatníka

Příjmy ze zaměstnání jsou u irských poplatníků zdaňovány přes systém PAYE, což je podobný systém jako u českého zdaňování příjmů ze závislé činnosti. Irský poplatník má přístup do svého daňového účtu myAccount na stránkách finančního úřadu Revenue, kde se může podívat na svoje příjmy, odvedené daně a může zde zažádat o daňové úlevy a aktualizaci svých osobních informací, které jsou rozhodující pro sazbu daně (58).

Daňová povinnost irského poplatníka je podobně jako u českého poplatníka placená měsíčními zálohami společně se sociálními příspěvky. Pro výpočet PRSI je důležitá i poplatníková týdenní hrubá mzda, podle její výše má poplatník PSRI třídy A nárok na slevu až 12 €. Také se z této týdenní částky určuje PRSI sazba za zaměstnavatele, a to 8,7 % do hrubého týdenního příjmu 386 €, nad tuto částku je to 10,95 %. Sazba zaměstnance je 4 % z hrubého příjmu. Druhý sociální poplatek USC je součtem vynásobených rozmezí poplatníkovy příjmu a sazeb pro jednotlivé intervaly, jak je uvedeno v kapitole 3.1.3. Podle poplatníkovy osobní situace se určí limit pro standardní a zvýšenou sazbu daně. Z hrubé mzdy se odečtou případné daňové úlevy a ze vzniklého základu daně se spočítá

daň. Částka pod limit daně je zdaněna 20 %, částka nad limit 40 %. Součtem daní vznikne celková daň, od které se odečte příslušný daňový kredit, a vznikne tak poplatníková daňová povinnost. Čistá mzda, která je zaměstnanci vyplacena, se spočítá jako rozdíl hrubé mzdy a součtu daňové povinnosti a sociálních poplatků. Přeplatek na dani může vzniknout pouze z již zaplacené daně na zálohách, nejde ho docílit použitím daňového kreditu, jak je tomu u českých daňových bonusů na děti.

V následující tabulce je znázorněn postup výpočtu, který bude v další části práce používán pro různé výše příjmů:

Tabulka 12 Výpočet roční daňové povinnosti irského poplatníka

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet roční daňové povinnosti	€
Hrubá týdenní mzda	392,00 €
Hrubá roční mzda	20 384,00 €
PRSI zaměstnavatel	2 232,05 €
Limit daně	35 300,00 €
Daň 20 %	4 076,80 €
Daň 40 %	- €
Celková daň	4 076,80 €
Daňový kredit	3 300,00 €
Daňová povinnost	776,80 €
PRSI zaměstnanec	537,94 €
USC zaměstnanec	196,14 €
Čistá mzda	18 873,12 €

Pro porovnání daňové zátěže poplatníka budou použity násobky průměrné mzdy, která v roce 2019 činila 774 € hrubého týdně (59). Minimální hodinová mzda pro zkušeného dospělého pracovníka byla stanovena na 9,80 € na hodinu, v přepočtu na týdenní hrubou mzdu je to 392 € (60).

Pro porovnání, průměrná měsíční irská mzda je po přepočtu 86 064 Kč, což je 2,5násobek české průměrné mzdy. Proto jsou pro modelové příklady u irského poplatníka stanoveny nižší násobky než u českého. Poplatník A pobírá minimální mzdu, poplatník B 0,75násobek průměrné mzdy, poplatník C pobírá průměrnou mzdu. Poplatníci D, E a F pobírají násobky průměrné mzdy, konkrétně 1,5násobek, 1,75násobek a 2násobek.

Rozpětí pobíraných týdenních mezd se v roce 2018 pohybovalo od 50 € do 2 250 €, proto jsou násobky průměrné mzdy u irských poplatníků menší než násobky české (61).

V prvním modelovém příkladu bude použit základní daňový kredit na poplatníka a na poplatníka využívající systéme PAYE, v dalším daňový kredit na manželku a zvýšený limit daně pro manžele s jedním příjmem a v posledním příkladu bude uplatněno snížení daňového základu společně s předchozími daňovými kredity.

4.2.1 Modelový příklad – základní kredit, limit daně 35 300 €

Ve všech následujících příkladech se bude jednat o poplatníka v produktivním věku, který neuplatňuje zvýhodnění nebo úlevy z důvodu vyššího věku či invalidity. V prvním modelovém příkladu bude použit základní kredit 1 650 € na svobodného poplatníka a kredit 1 650 € pro poplatníka v systému PAYE. Limit sazby daně je také stanoven pro svobodného poplatníka, a to v částce 35 300 €. Výsledná daňová povinnost a zdanění modelových poplatníků jsou uvedeny v tabulce.

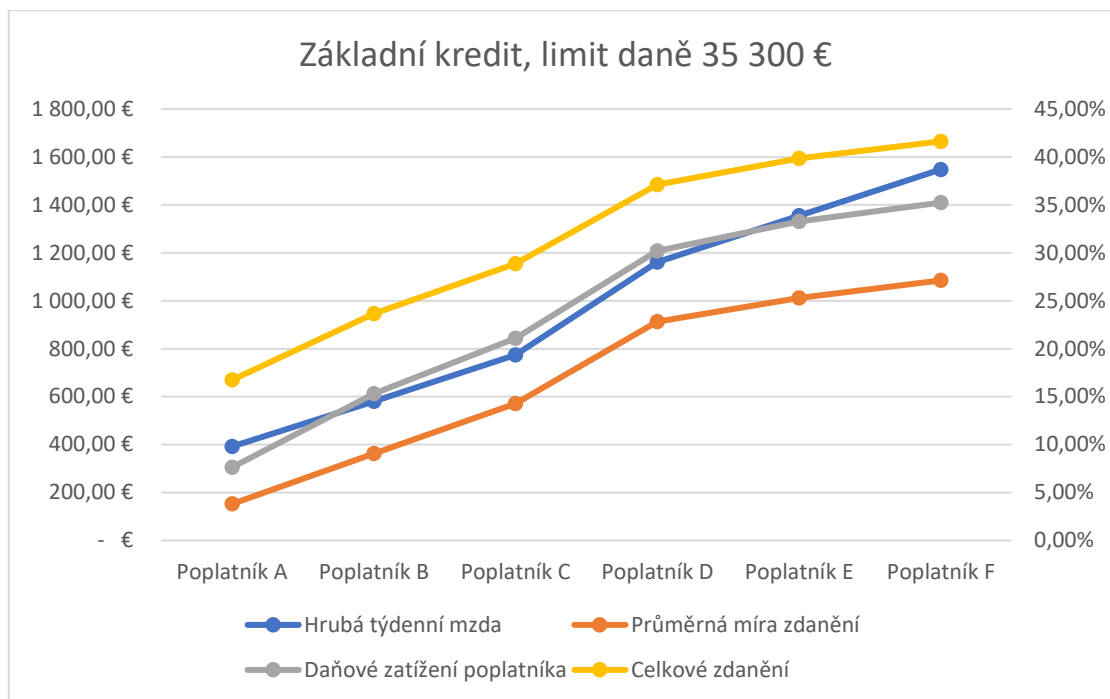
Tabulka 13 Výpočet roční daňové povinnosti – základní kredit na svobodného poplatníka v IRL

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Poplatník A	Poplatník B	Poplatník C
Hrubá týdenní mzda	392,00 €	580,00 €	774,00 €
Hrubá roční mzda	20 384,00 €	30 160,00 €	40 248,00 €
PRSI zaměstnavatel	2 232,05 €	3 302,52 €	4 407,16 €
Limit daně	35 300,00 €	35 300,00 €	35 300,00 €
Daň 20 %	4 076,80 €	6 032,00 €	7 060,00 €
Daň 40 %	- €	- €	1 979,20 €
Celková daň	4 076,80 €	6 032,00 €	9 039,20 €
Daňový kredit	3 300,00 €	3 300,00 €	3 300,00 €
Daňová povinnost	776,80 €	2 732,00 €	5 739,20 €
PRSI zaměstnanec	537,94 €	1 206,40 €	1 609,92 €
USC zaměstnanec	240,25 €	680,13 €	1 134,09 €
Čistá mzda	18 829,01 €	25 541,48 €	31 764,80 €
Průměrná míra zdanění	3,81 %	9,06 %	14,26 %
Daň. zatížení poplatníka	7,63 %	15,31 %	21,08 %
Celkové zdanění	16,74 %	23,67 %	28,87 %

	Poplatník D	Poplatník E	Poplatník F
Hrubá týdenní mzda	1 161,00 €	1 355,00 €	1 548,00 €
Hrubá roční mzda	60 372,00 €	70 460,00 €	80 496,00 €
PRSI zaměstnavatel	6 610,73 €	7 715,37 €	8 814,31 €
Limit daně	35 300,00 €	35 300,00 €	35 300,00 €
Daň 20 %	7 060,00 €	7 060,00 €	7 060,00 €
Daň 40 %	10 028,80 €	14 064,00 €	18 078,40 €
Celková daň	17 088,80 €	21 124,00 €	25 138,40 €
Daňový kredit	3 300,00 €	3 300,00 €	3 300,00 €
Daňová povinnost	13 788,80 €	17 824,00 €	21 838,40 €
PRSI zaměstnanec	2 414,88 €	2 818,40 €	3 219,84 €
USC zaměstnanec	2 039,67 €	2 807,75 €	3 311,11 €
Čistá mzda	42 128,66 €	47 009,85 €	52 126,65 €
Průměrná míra zdanění	22,84 %	25,30 %	27,13 %
Daň. zatížení poplatníka	30,22 %	33,28 %	35,24 %
Celkové zdanění	37,11 %	39,87 %	41,63 %

Pro výpočet PRSI za zaměstnavatele byla u všech výší příjmů použita vyšší sazba 10,95 %, jelikož týdenní mzda u všech poplatníků přesahuje částku 386 €. Limit pro výpočet daně je nejnižší možný a přesahující částky jsou zdaněny vyšší sazbou daně. Poplatníci A a B zdaňují pouze nižší sazbou daně. Příjem poplatníka C je blízko rozhodující hranice, a proto je jeho vypočtená daň s vyšší sazbou nižší než daň s nižší sazbou. U poplatníků D, E, F tomu tak není, větší daň je odváděna z vyšší sazby. PRSI odváděné zaměstnancem u poplatníků B-F odpovídá 4 % z hrubé roční mzdy. U Poplatníka A vzniká nárok na bonus, protože jeho týdenní příjem je v rozmezí 352 € - 424 € týdně. Od maximálního bonusu 12 € se odečte 1/6 z rozdílu týdenní mzdy a dolního limitu (392-352). Odvody na USC jsou počítány součtem násobků sazeb, u Poplatníků A-D jsou použité sazby 0,5 %, 2 % a 4,5 % z hrubé mzdy, u Poplatníků E a F je připočítaná ještě 8% sazba.

Graf 7 Základní kredit, limit daně 35 300 € v IRL

(Zdroj: Vlastní zpracování)

4.2.2 Modelový příklad – kredit pro manžele, limit daně 44 300 €

U druhého příkladu je stejně jako v prvním uplatňován daňový kredit na poplatníka PAYE 1 650 €. Poplatník uplatňuje také kredit na manžele v hodnotě 3 300 €. S tím souvisí zvýšený limit daně určený pro manžele, v tomto případě pouze jeden poplatník pobírá zdanitelný příjem a zvýšený limit pro sazbu daně činí 44 300 €.

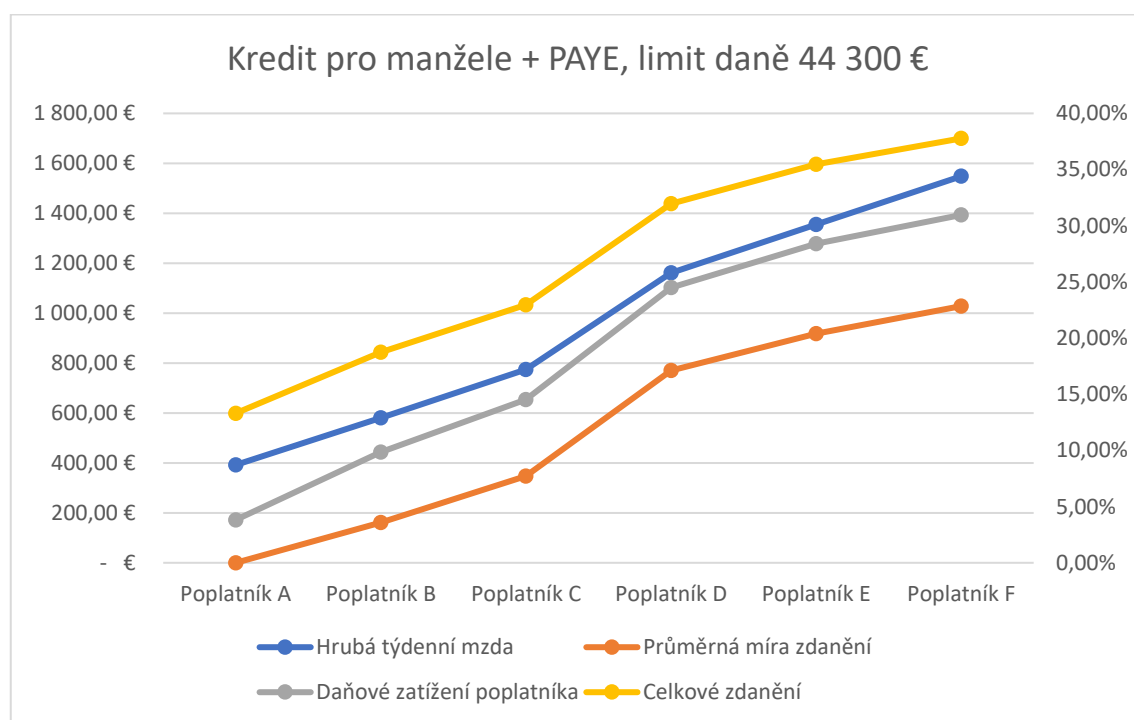
Tabulka 14 Výpočet roční daňové povinnosti – kredit na manžele a PAYE v IRL

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Poplatník A	Poplatník B	Poplatník C
Hrubá týdenní mzda	392,00 €	580,00 €	774,00 €
Hrubá roční mzda	20 384,00 €	30 160,00 €	40 248,00 €
PRSI zaměstnavatel	2 232,05 €	3 302,52 €	4 407,16 €
Limit daně	44 300,00 €	44 300,00 €	44 300,00 €
Daň 20 %	4 076,80 €	6 032,00 €	8 049,60 €
Daň 40 %	- €	- €	- €
Celková daň	4 076,80 €	6 032,00 €	8 049,60 €
Daňový kredit	4 950,00 €	4 950,00 €	4 950,00 €
Daňová povinnost	- €	1 082,00 €	3 099,60 €
PRSI zaměstnanec	537,94 €	1 206,40 €	1 609,92 €
USC zaměstnanec	240,25 €	680,13 €	1 134,09 €
Čistá mzda	19 605,81 €	27 191,48 €	34 404,40 €
Průměrná míra zdanění	0,00 %	3,59 %	7,70 %
Daň. zatížení poplatníka	3,82 %	9,84 %	14,52 %
Celkové zdanění	13,31 %	18,74 %	22,96 %

	Poplatník D	Poplatník E	Poplatník F
Hrubá týdenní mzda	1 161,00 €	1 355,00 €	1 548,00 €
Hrubá roční mzda	60 372,00 €	70 460,00 €	80 496,00 €
PRSI zaměstnavatel	6 610,73 €	7 715,37 €	8 814,31 €
Limit daně	44 300,00 €	44 300,00 €	44 300,00 €
Daň 20 %	8 860,00 €	8 860,00 €	8 860,00 €
Daň 40 %	6 428,80 €	10 464,00 €	14 478,40 €
Celková daň	15 288,80 €	19 324,00 €	23 338,40 €
Daňový kredit	4 950,00 €	4 950,00 €	4 950,00 €
Daňová povinnost	10 338,80 €	14 374,00 €	18 388,40 €
PRSI zaměstnanec	2 414,88 €	2 818,40 €	3 219,84 €
USC zaměstnanec	2 039,67 €	2 807,75 €	3 311,11 €
Čistá mzda	45 578,66 €	50 459,85 €	55 576,65 €
Průměrná míra zdanění	17,13 %	20,40 %	22,84 %
Daň. zatížení poplatníka	24,50 %	28,39 %	30,96 %
Celkové zdanění	31,95 %	35,45 %	37,77 %

Uplatněním limitu daně pro manžele vzrostla hranice pro nižší sazbu daně a díky tomu se Poplatníkům A-C týká pouze základní sazba daně. Poplatník A dosahuje nulové daňové povinnosti, protože jeho uplatněné kredity převyšují celkovou daň. Nedostane však přeplatek z daňového kreditu zpět, protože kredity lze pouze snížit daňovou povinnost do nuly. Výše pojistného se nijak nezměnila. Celkové zdanění u všech poplatníků kleslo pod 40 %, nejnižší dosahuje 13,31 %.

Graf 8 Kredit pro manžele + PAYE, limit daně 44 300 € v IRL

(Zdroj: Vlastní zpracování)

4.2.3 Modelový příklad – daňové kredity a snížení základu daně

Ke snížení základu daně lze využít daňové úlevy uvedené v kapitole 3.1.6. Pro modelový příklad je využita úleva do výše 10 % základu daně ze zaplacených příspěvků na zdravotní pojištění. V Irsku není povinná platba zdravotního pojištění, nárok na základní zdravotní péči má každý rezident a běžný rezident Irska bez ohledu na výši příjmu nebo zaplacené daně. Toto základní pojištění nepokrývá mnohé zákroky, a proto je často využíváno soukromé zdravotní pojištění. Snížení hrubé mzdy touto úlevou se nevztahuje na výpočty pojistného PRSI a USC (62). Daňové kredity jsou v tomto příkladu stejné jako v předchozím příkladu, limit daně 44 300 € a daňový kredit na manžele 3 300 € a kredit na poplatníka v rámci PAYE systému 1 650 €.

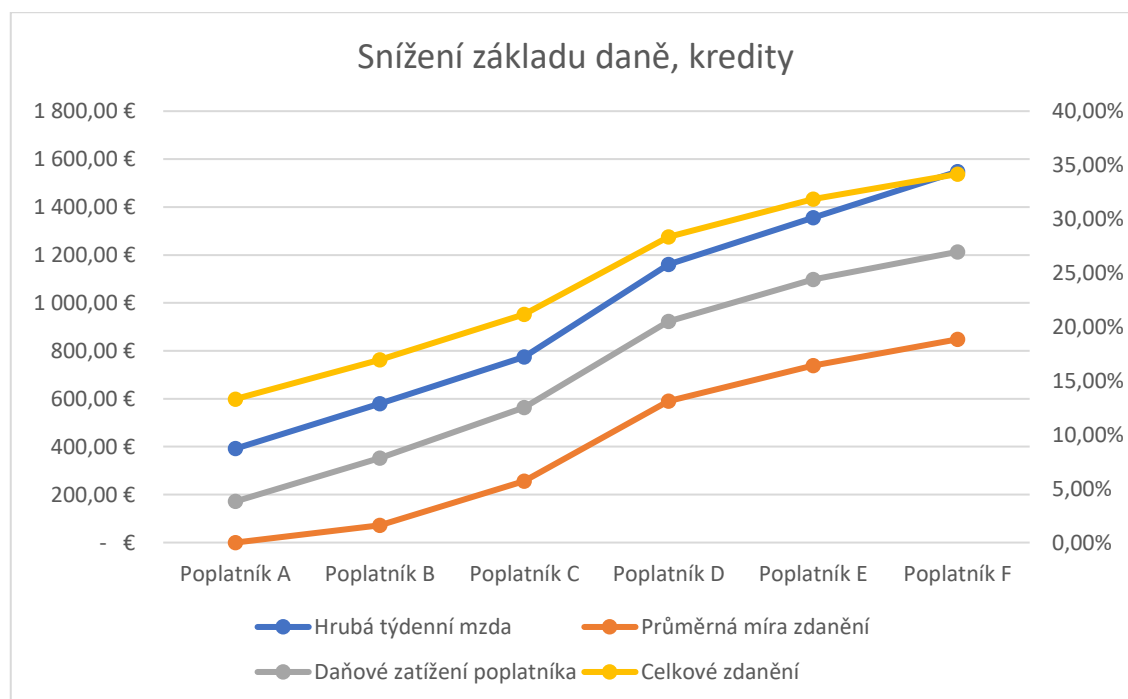
Tabulka 15 Výpočet daňové povinnosti – daňové kredity a snížení základu daně v IRL

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Poplatník A	Poplatník B	Poplatník C
Hrubá týdenní mzda	392,00 €	580,00 €	774,00 €
Hrubá roční mzda	20 384,00 €	30 160,00 €	40 248,00 €
PHB příspěvek 10 %	2 038,40 €	3 016,00 €	4 024,80 €
Zdanitelná mzda	18 345,60 €	27 144,00 €	36 223,20 €
PRSI zaměstnavatel	2 232,05 €	3 302,52 €	4 407,16 €
Limit daně	44 300,00 €	44 300,00 €	44 300,00 €
Daň 20 %	3 669,12 €	5 428,80 €	7 244,64 €
Daň 40 %	- €	- €	- €
Celková daň	3 669,12 €	5 428,80 €	7 244,64 €
Daňový kredit	4 950,00 €	4 950,00 €	4 950,00 €
Daňová povinnost	- €	478,80 €	2 294,64 €
PRSI zaměstnanec	537,94 €	1 206,40 €	1 609,92 €
USC zaměstnanec	240,25 €	680,13 €	1 134,09 €
Čistá mzda	19 605,81 €	27 794,68 €	35 209,36 €
Průměrná míra zdanění	0,00 %	1,59 %	5,70 %
Daň. zatížení poplatníka	3,82 %	7,84 %	12,52 %
Celkové zdanění	13,31 %	16,94 %	21,15 %

	Poplatník D	Poplatník E	Poplatník F
Hrubá týdenní mzda	1 161,00 €	1 355,00 €	1 548,00 €
Hrubá roční mzda	60 372,00 €	70 460,00 €	80 496,00 €
PHB příspěvek 10 %	6 037,20 €	7 046,00 €	8 049,60 €
Zdanitelná mzda	54 334,80 €	63 414,00 €	72 446,40 €
PRSI zaměstnavatel	6 610,73 €	7 715,37 €	8 814,31 €
Limit daně	44 300,00 €	44 300,00 €	44 300,00 €
Daň 20 %	8 860,00 €	8 860,00 €	8 860,00 €
Daň 40 %	4 013,92 €	7 645,60 €	11 258,56 €
Celková daň	12 873,92 €	16 505,60 €	20 118,56 €
Daňový kredit	4 950,00 €	4 950,00 €	4 950,00 €
Daňová povinnost	7 923,92 €	11 555,60 €	15 168,56 €
PRSI zaměstnanec	2 414,88 €	2 818,40 €	3 219,84 €
USC zaměstnanec	2 039,67 €	2 807,75 €	3 311,11 €
Čistá mzda	47 993,54 €	53 278,25 €	58 796,49 €
Průměrná míra zdanění	13,13 %	16,40 %	18,84 %
Daň. zatížení poplatníka	20,50 %	24,39 %	26,96 %
Celkové zdanění	28,35 %	31,85 %	34,17 %

S využitím daňové úlevy se sníží zdanitelná mzda pro výpočet daně, výše sociálních příspěvků však zůstávají stejné. Pro Poplatníka A se z hlediska daňové optimalizace nevyplatí přispěvek na zdravotní pojištění, jelikož i bez snížení základu je jeho daňová povinnost nulová. Ostatním poplatníkům se sníží daňová povinnost a celkové zdanění při využití této úlevy a kreditů dosahuje nejnižších hodnot z modelových příkladů.

Graf 9 Snížení základu daně, kredity v IRL

(Zdroj: Vlastní zpracování)

4.3 Vyhodnocení porovnání

Průměrná mzda irského poplatníka je po přepočtu na Kč 2,5násobně vyšší než průměrná mzda u českého poplatníka. Odpovídající výše příjmu průměrné české mzdě u irského poplatníka by nedosahovala ani minimální mzdy, konkrétně by se jednalo o částku 15 959 € ročně. Irská průměrná mzda 40 248 € po přepočtu odpovídá české roční mzdě 1 032 764 Kč, měsíční hrubé mzdě 86 064 Kč. Z následujícího příkladu vyplývá, že pro českého svobodného poplatníka s ekvivalentem příjmu průměrné mzdy v Irsku by bylo výhodnější zdanit příjem podle irského daňového systému. Je to způsobené vyšší slevou na dani pro irského poplatníka, která se skládá ze základního kreditu a kreditu na PAYE poplatníka, tato sleva je téměř 3,5násobně vyšší než základní sleva pro českého poplatníka.

Tabulka 16 Srovnání zdanění přepočtené průměrné irské mzdy v Irsku a Česku

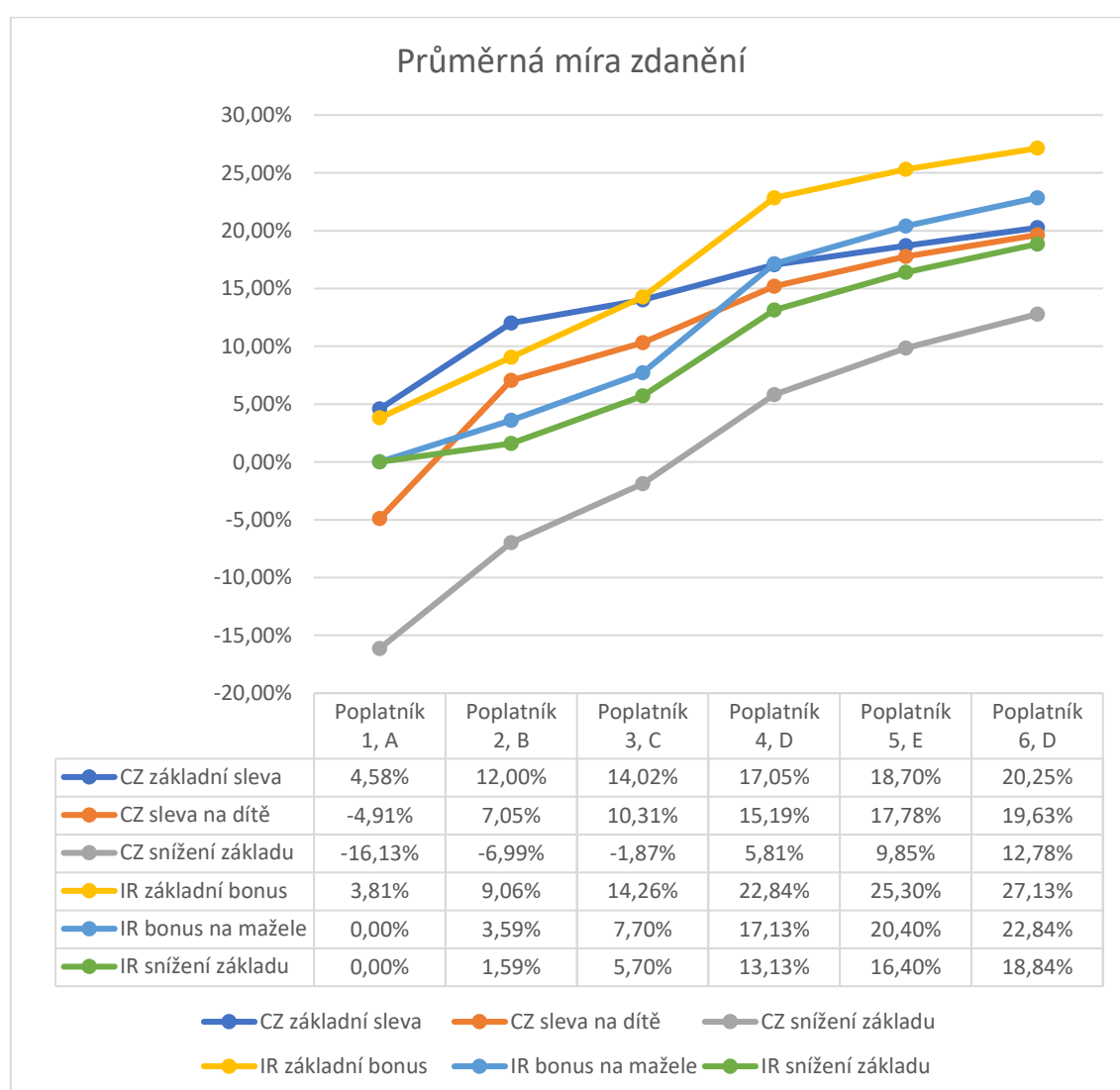
(Zdroj: Vlastní zpracování)

	průměrná mzda v Irsku		zdaněno v Česku
Hrubá týdenní mzda	774,00 €	Hrubá měsíční mzda	86 064 Kč
Hrubá roční mzda	40 248,00 €	Hrubá roční mzda	1 032 768 Kč
PRSI zaměstnavatel	4 407,16 €	SP + ZP zaměstnavatel	350 108 Kč
Limit daně	35 300,00 €	Superhrubá mzda	1 382 876 Kč
Daň 20 %	7 060,00 €	Základ daně	1 382 800 Kč
Daň 40 %	1 979,20 €	Daň 15 %	207 420 Kč
Celková daň	9 039,20 €	Solidární daň 7 %	- Kč
Daňový kredit	3 300,00 €	Sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daňová povinnost	5 739,20 €	Daňová povinnost	182 580 Kč
PRSI zaměstnanec	1 609,92 €	ZP zaměstnanec	46 475 Kč
USC zaměstnanec	1 134,09 €	SP zaměstnanec	67 130 Kč
Čistá mzda	31 764,80 €	Čistá mzda	736 584 Kč
Průměrná míra zdanění	14,26 %	Průměrná míra zdanění	17,68 %
Daň. zatížení poplatníka	21,08 %	Daň. zatížení poplatníka	28,68 %
Celkové zdanění	28,87 %	Celkové zdanění	46,74 %

Na výše uvedených modelových příkladech byly představeny možnosti využití daňových slev a kreditů, resp. snížení základu daně pro modelové poplatníky s různě vysokými příjmy v obou sledovaných zemích. Obě země mají různé možnosti snížení daně. U obou existuje základní sleva na poplatníka. V Irsku je další sleva pro poplatníky, kteří zdaňují příjmy ze zaměstnání skrz systém PAYE. U českých poplatníků existuje možnost slevy na manželku. U irských poplatníků lze zdaňovat příjem manželů dohromady. Zvýší se tak limit daně pro nižší sazbu a roční daňový kredit je 3 300 €. Pro porovnání s českým poplatníkem se v modelových příkladech nepočítá s příjmem druhého z manželů. Český poplatník může uplatňovat daňová zvýhodnění na děti, což v Irsku může pouze ten poplatník, který děti vychovává sám. V obou zemích lze uplatnit položky odčitatelné od základu daně.

Daňová sazba je pro českého poplatníka stanovena na 15 %. Pokud jeho celkový roční příjem přesáhne 48násobek průměrné mzdy, zdaňuje se překročená částka dalšími 7 % jako solidární zvýšení daně. Jelikož se daň u příjmů ze závislé činnosti počítá ze

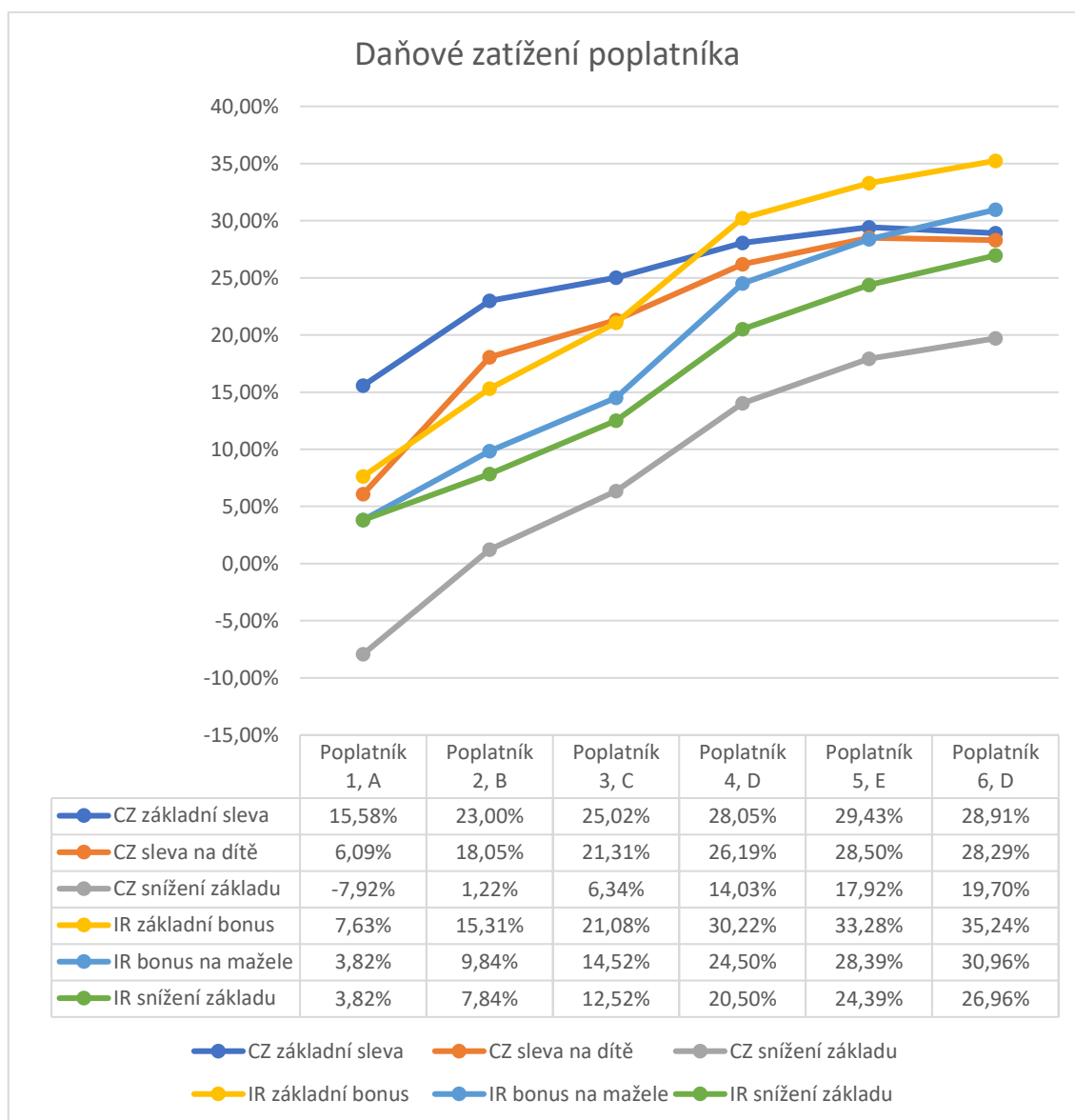
superhrubé mzdy, je skutečná sazba daně v poměru s hrubou mzdou poplatníka vyšší než 15 % i bez solidárního zvýšení daně. Irská daň má dvě sazby, a to 20 a 40 %, do daňového základu se nepočítá pojistné. Sazba pojistného je u českého poplatníka stejná pro všechny výše příjmů, u sociálního pojistného je stanoven maximální limit, od kterého je odvod dále neměnný. U irského poplatníka jsou dvě sazby PRSI pro zaměstnavatele podle poplatníkovy výše příjmů, pro zaměstnance je od sazba 4 %. Sazba pro USC se zvyšuje se zvyšujícím se příjmem. Čeští poplatníci mohou na rozdíl od irských poplatníků obdržet částku z daňového zvýhodnění ve formě daňového bonusu zpět, zatímco u irského poplatníka nevyčerpaný kredit propadne, nelze ho získat vyplacením zpět. Průměrná míra zdanění tak u českého poplatníka může nabývat i záporných hodnot.

Graf 10 Průměrná míra zdanění

(Zdroj: Vlastní zpracování)

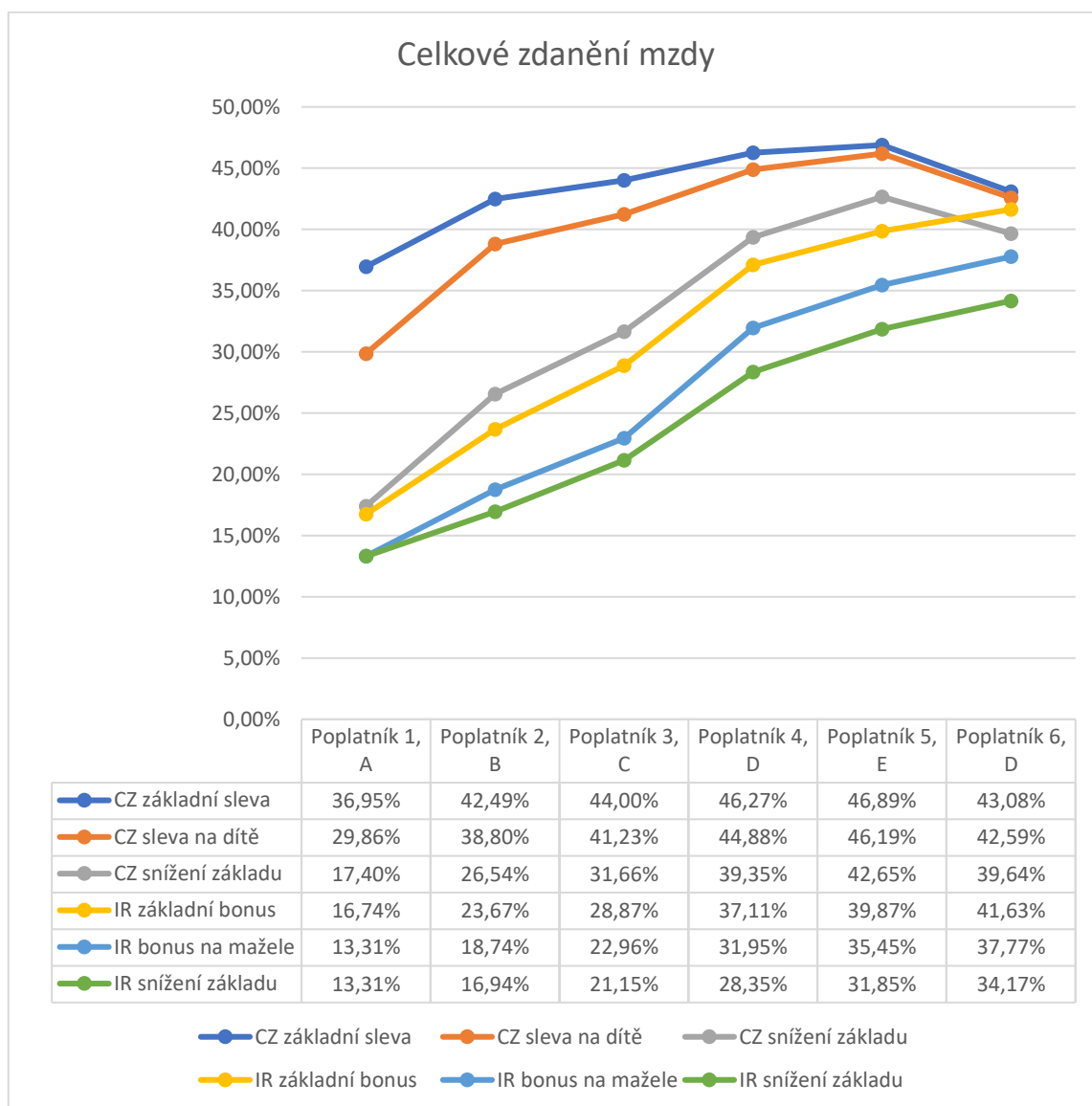
U obou daňových systémů se poplatník podílí na sociálních poplatcích. Daňové zatížení českých poplatníků díky stanovenému maximu u sociálního pojistného narůstá u vyšších příjmů pomaleji.

Graf 11 Daňové zatížení poplatníka

(Zdroj: Vlastní zpracování)

System výpočtu daně v České republice se od irského způsobu výrazně liší v tom, že do základu pro výpočet daně jsou zahrnovány i odvody na povinné pojistné. Celkové zdanění je tak u českých poplatníků mnohem vyšší.

Graf 12 Celkové zdanění mzdy

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Zdaňování příjmů ze samostatné činnosti se mezi oběma státy liší v tom, že irský poplatník nemá možnost paušální daně nebo stanovení daně procentem z příjmů, jako je tomu u českého poplatníka. Výdaje se uplatňují ve skutečné výši a v obou zemích jsou stanovené daňově uznatelné výdaje. Oba poplatníci také musí vést účetnictví nebo daňovou evidenci, které slouží jako důkaz k vypočtené daňové povinnosti, který si může

správce daně vyžádat. Výdaje u příjmu z nájmu si může český poplatník opět stanovit ve skutečné výši nebo procentem z příjmů, zatímco irský poplatník uvádí opět skutečnou výši výdajů souvisejících s nájmem. Příjmy z kapitálového majetku u českých poplatníků zahrnují to, co je v irské legislativě rozděleno do dvou částí, a to v Case III příjmy z nezdaněných úroků a Schedule F příjmy z rozdělených zisků společností. Ostatní příjmy v obou porovnávaných zemích zahrnují příležitostné příjmy typu krátkodobý nájem movité věci, příjmy z převodu věcí atd. Do ostatních příjmů se v Irsku na rozdíl od Česka zahrnují i příjmy z nelegálních aktivit.

Placení a podání přiznání k dani lze v Irsku vyřešit u všech poplatníků online přes jejich daňový účet na webu Revenue. V České republice zatím tato služba chybí, zvláště pro poplatníky bez datové schránky, kteří nemusejí pravidelně podávat daňové přiznání sami.

5 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

V této části práce budou představeny možnosti daňové optimalizace pro českého poplatníka. Pro správnou optimalizaci daňové povinnosti je nezbytné znát aktuální daňové předpisy. V českých právních předpisech není úplně snadné se vyznat, obzvláště když se mění poměrně často a obsahují řadu výjimek z pravidel. Pro každého poplatníka je logické, že chce co nevíce snížit svoji daňovou povinnost za účelem dosažení vyššího čistého příjmu.

Poplatníci, kteří mají příjem ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP, se nejčastěji rozhodují, jakým způsobem budou uplatňovat výdaje, zda ve skutečné výši nebo procentem z příjmů podle § 7 odst. 7 ZDP. V případě druhé možnosti jsou v zákoně stanovena procenta a limity, do kterých lze tuto možnost využít, jak bylo popsáno v kapitole 2.1.4.2. Další možností u příjmu ze samostatné činnosti je využít daň stanovenou paušální částkou podle § 7a odst. 1 ZDP. Daň stanovená paušální částkou má stanovenou minimální částku. Pokud se pro tuto možnost poplatník rozhodne, musí počítat s možností, že bude platit daň, i když by mu daňová povinnost za uplatnění skutečných výdajů vyšla nižší nebo záporná. Naopak výhodou u takto stanovené daně je fakt, že v případě vyššího příjmu poplatníka platí méně. Výdaje stanovené procentem z příjmů lze také využít u příjmu z nájmu podle § 9 odst. 4 ZDP.

Další možností daňové optimalizace, kterou mohou využít všichni poplatníci nezávisle na druhu příjmu, je snížení základu daně o **nezdanitelné části základu daně** podle § 15 ZDP jak je uvedeno v kapitole 2.1.6. Tyto možnosti zahrnují bezúplatné plnění (dary), které lze uplatnit až do 15 % základu daně a minimální částka musí činit alespoň 1 000 Kč nebo za zdaňovací období přesáhnout 2 % ze základu daně. Dary musí být poskytnuty na konkrétní účel, např. na vědu a vzdělávání, kulturu, školství apod. Do bezúplatných plnění jsou zahrnuty odměny za poskytnutí daru v podobě odběru krve, za který je stanovena odměna 3 000 Kč, odběru orgánu a odběru krvetvorných buněk s odměnou 20 000 Kč. Základ daně lze snížit o úroky z úvěrů ze stavebního spoření či z hypotečního úvěru na financování bytových potřeb v celkové výši až do 300 000 Kč ročně. Dále lze využít snížení daně až do výše 24 000 Kč ročně dohromady za zaplacený příspěvek na penzijní pojištění, penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření. Podobně lze uplatnit odpočet na pojistné na soukromé životní pojištění až do výše 24 000 Kč ročně. U těchto

odpočtů na příspěvky je stanovena podmínka výplaty nejdříve po dosažení 60 let věku poplatníka. Když dojde k předčasnému ukončení smlouvy, musí poplatník dodat dříve uplatněný odpočet v dílčím základu daně podle § 10 ZDP. Pokud je poplatník členem odborové organizace, může si o zaplacené příspěvky snížit základ daně. Maximální výše odčitatelných příspěvků je stanovena na 3 000 Kč a zároveň částka zaplacená na těchto příspěvcích nesmí přesáhnout 1,5 % zdanitelných příjmů poplatníka ze závislé činnosti. Poslední možností uplatnění nezdanitelného základu daně jsou úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělání, odečíst lze maximálně 10 000 Kč, u poplatníka se zdravotním postižením až 13 000 Kč a osoba s těžším zdravotním postižením má nárok na odečet až 15 000 Kč (17, s. 278).

Pro snížení základu může poplatník, který má příjmy podle § 7–10 ZDP a vznikne-li mu daňová ztráta z příjmů podle § 7 nebo § 9 ZDP, uplatnit daňovou ztrátu podle § 34 odst. 1 ZDP až do 5 let následujících po vzniku ztráty. Další odčitatelnou položkou jsou výdaje na podporu výzkumu a vývoje podle § 34 a ZDP (16).

Od vypočtené daně si mohou poplatníci odečíst **slevy na dani** uvedené podrobně v kapitole 2.1.8, nejčastěji využívanou slevou je základní sleva na poplatníka podle § 35 ba odst. 1 ZDP ve výši 24 840 Kč ročně. U zaměstnance se tato sleva uplatňuje po podepsání prohlášení k dani, které může poplatník učinit pouze u jednoho zaměstnavatele v případě více zaměstnání současně. Další slevou je sleva 24 840 Kč na manželku, která má zdanitelné roční příjmy pod 68 000 Kč ročně. Pokud je manželce/manželovi přiznán nárok na průkaz ZTP/P, je částka dvojnásobná. Další slevy se týkají zdravotního stavu poplatníka, jde o slevu na invaliditu prvního nebo druhého stupně v hodnotě 2 520 Kč, dále sleva na rozšířenou invaliditu ve výši 5 040 Kč a sleva pro držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč. Pokud se poplatník soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, může uplatňovat slevu na studenta ve výši 4 020 Kč ročně až do dovršení 26 let, v případě doktorského studia do 28 let. Na dítě žijící s poplatníkem v jedné domácnosti lze uplatnit slevu na umístění v prokazatelné výši až do výše 13 350 Kč. Pokud poplatník podniká a zaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením, může využít slevy 60 000 Kč na zaměstnance s těžším zdravotním postižením a 18 000 Kč na zaměstnance s lehčím zdravotním postižením. Slevu na evidenci tržeb může uplatnit pouze poplatník s příjmy podle § 7 ZDP v prvním roce elektronické evidence tržeb.

Daňové zvýhodnění na děti podle § 35c ZDP může uplatnit poplatník na vyživované dítě žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti. Výše zvýhodnění je pro první dítě 15 204 Kč ročně, pro druhé dítě 19 404 Kč ročně a pro třetí a každé další dítě 24 204 Kč ročně. Daňový bonus vznikne poplatníkovi tehdy, když je jeho daňová povinnost nižší než nárok na daňové zvýhodnění. Bonus je poplatníkovi vyplacen, pokud přesáhne 100 Kč, maximálně lze vyplatit do výše 60 300 Kč ročně a musí být splněna podmínka minimální výše příjmu podle § 6 nebo § 7 ZDP v hodnotě šestinásobku minimální mzdy, pro rok 2019 80 100 Kč (16).

Chystané změny v legislativě ovlivňující způsob vybírání daně z příjmu fyzických osob souvisejí s novelou daňového řádu. Jednou z chystaných změn je připravovaný portál Mojedane.cz, což by měl být online finanční úřad, kde by poplatník podával svá daňová přiznání a zároveň by měl možnost sledovat svou daňovou historii. Zároveň by byla zkrácena lhůta pro vyplacení přeplatku na dani a prodloužena standardní lhůta pro podání daňového přiznání o jeden měsíc (63).

Pro rok 2020 se zvýšila minimální mzda na 14 600 Kč a s tím související limit pro solidární zvýšení daně na 1 672 080 Kč ročně. Maximální sleva za umístění dítěte byla zvýšena na 14 600 Kč. V připravovaných, a ještě neschválených návrzích od poslanců, se objevuje návrh na zrušení superhrubé mzdy nebo návrh na zvýšení základní slevy na poplatníka a slevy na manželku ze současných 24 840 Kč na 30 000 Kč ročně. Oba tyto návrhy však nebyly schváleny (64).

ZÁVĚR

Jedním z cílů této bakalářské práce bylo porovnání zdaňování příjmů u fyzických osob v České republice a v Irsku. Dalším cílem bylo stanovení daňové povinnosti modelových poplatníků v obou zkoumaných zemích a návrh daňové optimalizace pro českého poplatníka.

V teoretické části byly představeny základní daňové pojmy jako přímé a nepřímé daně, vlastnosti daně, funkce daně atd. V další části byly představeny jednotlivé systémy pro stanovení daně v obou zemích, včetně určení předmětu daně, dílčích základů daně a celkového základu daně, postup výpočtu daňové povinnosti poplatníků a povinnosti spojené s podáním daňového přiznání a placení daně.

V praktické části byly představeny příklady modelových poplatníků, na kterých byly demonstrovány různé druhy slev a daňových zvýhodnění. Hlavní rozdíly v postupu výpočtu daňové povinnosti ve sledovaných zemích se týkají sazby daně, v České republice je základní sazba 15 %, od 48násobku stanovené průměrné hrubé mzdy se připočte navíc 7 % solidární zvýšení. U irského poplatníka se nejdříve stanoví mezní limit daně podle poplatníkovy osobní situace a do této částky je daňová sazba 20 %, po překročení mezního limitu je daňová sazba 40 %.

Pro výpočet byly vybrány reálné mzdy odvíjející se od stanovených minimálních a skutečných průměrných mezd pobíraných v roce 2019. Při použití základní slevy na poplatníka je nižší průměrná míra zdanění u irských poplatníků, kteří zdaňují pouze 20% sazbou, než u českých poplatníků, kteří zdaňují 15% sazbou. To je způsobeno tím, že se daň u českého poplatníka vypočítává z hrubé mzdy navýšené o pojistné placené zaměstnavatelem, zatímco u irského poplatníka se základ pro výpočet daně o pojistné nenavýšuje. U českých poplatníků může daňová povinnost nabývat záporných hodnot díky využití daňového zvýhodnění na děti, které je poplatníkovi vyplaceno jako daňový bonus. Irský poplatník si může svou daň snížit pouze do nuly a o nevyužité daňové kredity přijde.

Průměrná irská mzda je 2,5násobně vyšší než česká průměrná mzda a pokud jsou příjmy porovnané absolutně přepočtem na jednotnou měnu, ekvivalent irské průměrné mzdy dosahuje v českém zdanění vyšší průměrné míry zdanění, daňového zatížení i celkového zdanění poplatníka. Pro zaměstnance je tedy výhodnější zdanění podle irského systému.

Celkové zdanění, které je poměrem mezi součtem poplatníkovy daňové povinnosti a celkových odvodů na pojistném a celkových nákladů na poplatníkovu mzdu, je nižší u irských poplatníků, což je způsobené zejména vyšší mírou odvodů českých poplatníků na sociální a zdravotní pojištění. Sazba na pojistném pro českého poplatníka je celkem 44,8 %, u irských poplatníků se progresivně zvyšuje se zvyšujícím se příjmem, nejnižší možná sazba je 15,2 % z poplatníkovy hrubého příjmu.

V poslední části práce byly uvedeny legální možnosti daňové optimalizace pro českého poplatníka. Mezi tyto možnosti patří zejména stanovení výdajů u samostatné činnosti procentem nebo paušální částkou, uplatnění nezdaniitelných položek základu daně a odčitatelných položek od základu daně, slev a daňových zvýhodnění. Také zde byl zmíněn návrh zákonných úprav do budoucna.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. Jak se vybíraly daně v minulosti. *Finance.cz* [online]. Praha: Mladá fronta, ©2000-2020 [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/377709-jak-se-vybiral-y-dane-v-minulosti/>
2. The Hardest Thing in the World to Understand is Income Taxes *Quoteinvestigator* [online]. New York: Garson O'Toole, ©2017 [cit 2020-05-07]. Dostuné z: <https://quoteinvestigator.com/2011/03/07/einstein-income-taxes/#more-2031>
3. Zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád, ze dne 22. července 2009, ve znění pozdějších předpisů.
4. DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2018*. 3. vydání. Praha : Wolters Kluwer, ČR, 2018. ISBN 978-80-7552-125-5.
5. VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha : 1. VOX, 2018. ISBN 978-80-87480-63-2.
6. KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. Praha : Ústav práva a právní vědy, 2014. ISBN 978-80-87974-06-3.
7. KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání, Praha : Wolters Kluwer ČR, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.
8. ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. 2. aktualizované vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-315-0.
9. Česko *Europea.eu* [online]. Brusel: Evropská komise, oddělení pro komunikaci, ©2020 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechia_cs
10. Co je Visegrádská skupina *Vláda České republiky* [online]. Praha: Vláda České republiky, ©2018 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/visegradska-skupina/co-je-to-visegradska-skupina-167982/>
11. Hrubý domácí produkt *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, ©2020 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hdp_cr

12. Česko: Obchod a ekonomika *Europea.eu* [online]. Brusel: Evropská komise, oddělení pro komunikaci, ©2020 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechia_cs#obchod-a-ekonomika
13. MF posílá vládě návrh zákona o digitální dani. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo financí české republiky, ©2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/mf-posila-vlade-navrh-zakona-o-digitalni-36066>
14. Údaje z výběru daní. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>
15. Revenue Statistics - OECD Countries: Comparative tables. *Stats.oecd.org*. [online]. Paris: OECD Data, ©2020 [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REV>
16. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ze dne 20. listopadu 1992, ve znění pozdějších předpisů.
17. Vychopen, Jiří. *Meritum Daň z příjmů 2019*. 15. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-325-1.
18. Platba pojistného obecné informace. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. Praha: Česká správa sociálního zabezpečení, ©2020 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/platba-pojistneho-obecne-informace>
19. Zaměstnanci - zaměstnavatelé. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele#zalohynadan>
20. Účast na zdravotním pojištění. *Všeobecná zdravotní pojišťovna*. [online]. Praha: Všeobecná zdravotní pojišťovna, ©2020 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/1-3-ucast-na-zdravotnim-pojisteni>

21. Výše a sazba pojistného. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. Praha: Česká správa sociálního zabezpečení, ©2020 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/vyse-a-sazba>
22. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 7. 6. 2006 ve znění pozdějších předpisů.
23. Superhrubá mzda (základ daně) pro zdaňovací období 2019. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele#superhruba>
24. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ze dne 22. 3. 2012, ve znění pozdějších předpisů.
25. Nezdánitelné části základu daně. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-03-23]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#nezdanitelnecasti>
26. Aktuálně k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2019. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2020 [cit. 2020-03-23]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/dotazy-a-odpovedi/dan-z-prijmu-fyzicky-ch-osob/aktualne-k-dani-z-prijmu-fyzicky-ch-osob-2019-10265>
27. Podávání daňového přiznání. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#2podavani>
28. Daňová povinnost. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#povinnost>
29. Zálohy na daň. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-04-07]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele#zalohynadan>
30. Irsko: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled. *Business Info* [online]. Czech Trade, ©2019 [cit. 2020-04-12]. Dostupné z:

<https://www.businessinfo.cz/navody/irsko-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/#section-1>

31. Irsko přehled. *Europa.eu* [online]. Brusel: Evropská komise, oddělení pro komunikaci, ©2020 [cit. 2020-04-12]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/ireland_cs

32. Irsko: Obchoda ekonomika. *Europa.eu* [online]. Brusel: Evropská komise, oddělení pro komunikaci, ©2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/ireland_cs#obchod-a-ekonomika

33. Ireland's Fine Gael and Fianna Fáil close to forming coalition government. *The guardian* [online]. London: Guardian News & Media Limited ©2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2020/apr/14/ireland-fine-gael-fianna-fail-close-forming-coalition-government>

34. Chartered Accountants Ireland *CA Proficiency 1 TAXATION 1 (Rol) 2019-2020*. Dublin : The Institute of Chartered Accountants in Ireland, 2019. ISBN 978-1-912350-24-7.

35. GAYNOR C., HOLLY R. et al. *Irish Taxation: Law and Practice*. 17th Edition. Dublin : Irish Tax Institute, 2019. ISBN 978-1-84260-526-4.

36. IRELAND. Taxes consolidation Act 97. *Irish statute book* [online]. ©2019. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1997/act/39/enacted/en/pdf>

37. Registering for tax. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-11]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/starting-a-business/registering-for-tax/index.aspx>

38. Personal Public Service Number. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/personal-public-service-number/index.aspx>

39. What is USC. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/usc/what-is-usc.aspx>

40. Social Insurance classes. *Citizens Information* [online]. Dublin: Citizens Information Board, ©2020 [cit. 2020-04-22]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/social_welfare/irish_social_welfare_system/social_insurance_prsi/social_insurance_classes.html
41. Exemption Limits. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/personal-tax-credits-reliefs-and-exemptions/marital-and-civil-status/exemption-and-marginal-relief/exemption-limits.aspx>
42. Kerby J., Gannon S., Brooks N. *TAB Guide 2020 to Money, Pensions and Tax*. Dublin: Tab Taxation services ltd., 2019. ISBN 978-1-9999370-2-7.
43. Starting a business - Keeping records. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/starting-a-business/starting-a-business/keeping-records.aspx>
44. Claiming a deduction for expenses. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/starting-a-business/claiming-a-deduction-for-expenses/index.aspx>
45. Revenue Note for Guidance Schedule D 18. *Chartered Accountants* [online]. Dublin: Chartered Accountants, ©2020 [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.charteredaccountants.ie/taxsource/1997/en/act/pub/0039/nfg/sec0018-nfg.html>
46. Calculating your Income Tax - What is a tax rate band. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/calculating-your-income-tax/what-is-a-tax-rate-band.aspx>
47. How your income tax is calculated. *Citizens Information* [online]. Dublin: Citizens Information Board, ©2020 [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: https://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/income_tax/how_your_tax_is_calculated.html

48. What is PAYE? *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/what-is-payee/index.aspx>
49. PAYE customers – End of year process Statement of Liability. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/jobs-and-pensions/end-of-year-process/the-statement-of-liability.aspx>
50. Who should register for Income Tax self-assessment? *Revenue.ie* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2020 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/self-assessment-and-self-employment/guide-to-self-assessment/who-should-register-for-income-tax-self-assessment.aspx>
51. Pokyn GFŘ-D-42. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa, ©2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/de-legislativa/Pokyn_GFŘ-D-42.pdf
52. Jurečka, Václav. *Makroekonomie*. 3. vydání Praha : Grada, 2017. ISBN: 978-80-271-0251-8.
53. Zdanění práce v ČR je jedno z nejvyšších ze zemí OECD. *Finance.cz* [online]. Praha: Mladá fronta, ©2000-2020 [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/522558-zdaneni-oecd/>
54. Tax Wedge. *data.oecd.org* [online]. Paris: OECD Data, ©2020 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/tax/tax-wedge.htm>
55. Sociální pojištění. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, ©2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>
56. Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2019. *Finanční správa* [online]. Praha: Finanční správa ČR, ©2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele#rocnizuctovani>
57. Minimální mzda. *Kurzy.cz* [online]. Praha: Kurzy.cz, spol. s.r.o., ©2000-2020 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/kalkulacka/minimalni-mzda>

58. Manage your tax for the current year - PAYE customers. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2019 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/online-services/services/manage-your-record/manage-your-tax-for-the-current-year-payee-customers.aspx>
59. Earnings and Labour costs. *Central Statistics Office* [online]. Dublin: Central Statistics Office, ©2019 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: https://statbank.cso.ie/multiquicktables/quickTables.aspx?id=ehq03_ehq08
60. The Minimum Wage in Ireland 2019. *Government of Ireland* [online]. Dublin: Government of Ireland, ©2019 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: <https://www.gov.ie/en/publication/b7da27-the-minimum-wage-in-ireland-2019/>
61. Earnings Analysis using Administrative Data Sources 2018 *Central Statistics Office* [online]. Dublin: Central Statistics Office, © 2019 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-aaads/earningsanalysisusingadministrativedatasources2018/distribution/>
62. Permanent Health Benefit contributions. *Revenue* [online]. Dublin: Revenue Irish Tax and Customs, ©2019 [cit. 2020-04-30]. Dostupné z: <https://www.revenue.ie/en/personal-tax-credits-reliefs-and-exemptions/health-and-age/permanent-health-benefit-contributions/index.aspx>
63. Poslanci schválili novelu zákona přinášející online finanční úřad. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, ©2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/poslanci-schvalili-novelu-zakona-prinase-37533>
64. Změny v zákoně o daních z příjmů ve zdanění fyzických osob. *Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Praha: Dashöfer Holding, ©1997-2020 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/zmeny-v-zakone-o-danich-z-prijmu-ve-zdaneni-fyzicky-ch-osob-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ei5Iib8wJRirt2YyvV-8gIw/>

SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 Klasifikace daní podle metody OECD	15
Tabulka 2 Výše pojistného 2019	22
Tabulka 3 Výpočet daně	32
Tabulka 4 Sazby USC – zaměstnanci	38
Tabulka 5 Limity příjmů pro sazbu daně.....	44
Tabulka 6 Osobní daňové kredity	45
Tabulka 7 Výpočet daňové povinnosti irského poplatníka.....	46
Tabulka 8 Výpočet roční daňové povinnosti českého poplatníka	50
Tabulka 9 Výpočet roční daňové povinnosti – základní sleva na poplatníka v ČR	51
Tabulka 10 Výpočet roční daňové povinnosti – základní sleva + daňové zvýhodnění na 1. dítě v ČR.....	53
Tabulka 11 Výpočet roční daňové povinnosti – snížení základu daně a četná zvýhodnění v ČR.....	55
Tabulka 12 Výpočet roční daňové povinnosti irského poplatníka	58
Tabulka 13 Výpočet roční daňové povinnosti – základní kredit na svobodného poplatníka v IRL	59
Tabulka 14 Výpočet roční daňové povinnosti – kredit na manžele a PAYE v IRL	62
Tabulka 15 Výpočet daňové povinnosti – daňové kredity a snížení základu daně v IRL	64
Tabulka 16 Srovnání zdanění přepočtené průměrné irské mzdy v Irsku a Česku.....	66

SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ

Graf 1 Daňový mix ČR 2018	18
Graf 2 Daňový mix ČR 2018, OECD	18
Graf 3 Daňový mix Irsko	36
Graf 4 Základní sleva na poplatníka ČR.....	52
Graf 5 Sleva na poplatníka, daňové zvýhodnění na 1. dítě ČR	54
Graf 6 Snížení základu daně, četné slevy v ČR.....	57
Graf 7 Základní kredit, limit daně 35 300 € v IRL	61
Graf 8 Kredit pro manžele + PAYE, limit daně 44 300 € v IRL	63
Graf 9 Snížení základu daně, kredity v IRL	65
Graf 10 Průměrná míra zdanění.....	67
Graf 11 Daňové zatížení poplatníka	68
Graf 12 Celkové zdanění mzdy	69